

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 21 (11.744)

Trst, četrtek, 26. januarja

P.P. 126
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

559

linije

OV

Po oceni CISL je položaj v Trstu čedalje slabši

Kriza v ladjarstvu in pristanišču šibi gradbeništvo in terciarno delo

TRST — Kriza, ki jo na območju Trsta in Gorice zaostrejuje težava v ladjarstvu in pristaniški dejavnosti kakor tudi v podjetjih z državno udeležbo, kvarno vpliva na gradbeništvo in terciarno dejavnost. Sindikalna organizacija CISL, ki je izvedla analizo sedanjega stanja in se dokopala do pravkar navedenega spoznanja, poudarja, da ga je mogoče premestiti samo z naročili, odpiranjem novih delovnih mest in zaposlovanjem.

V dopolnilno blagajno je po njenih podatkih vpisanih 1.600 zaposlenih samo v javnem sektorju. Zaskrbljujoče je nadalje, da išče zaposlitev 7.093 oseb, od katerih je 65 odstotkov z višjo srednjo in univerzitetno izobrazbo. Kar zadeva žensko delovno silo, je stanje še bolj resno, ker so ženske brez možnosti za novo zaposlitev bile vržene na cesto v trenutku, ko je kriza zajela tekstilni in trgovinski sektor.

V takšnem stanju je za CISL poglavitnega pomena takšna borba za delo, ki je doživela tako izrazit poudarek prav s splošno stavko od 24. aprila lani v Trstu, kjer je enotna sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL zelo visoko postavila mladinsko

zaposlovanje in se kasneje o tem vprašanju pogovarjala z deželnim odborništvom za delo in socialno skrbstvo.

Ko je sindikalna organizacija CISL izdelala konkretne pobude za povečanje zaposlitvenih možnosti, je izdelala tudi prednostno lestvico, po kateri sodijo na prvo mesto izredni ukrepi v korist mladinske zaposlenosti, z dodatkom, da se mladim zagotovi sezonska ali celoletna zaposlitev z izplačevanjem delovnih stipendij. Mlade naj bi zaposlili pri gradnji objektov splošne koristi, ki jih načrtujejo dežela in krajevne ustanove.

Drugi predlog pa vsebuje razvoj zadržnih in samoupravnih oblik proizvodnje na območju storitev in ter-

ciarnega sektorja. S tem bi zaobšli prepoved nameščanja nove delovne sile, zadostili bi krčenju javnih izdatkov in preprečili hude špekulacije v terciarnem delovanju.

Te svoje cilje si CISL nadeja uresničiti v pogovoru z deželo o tistih zakonskih predlogih, ki jih glede dela in zaposlovanja sestavlja prav v teh dneh.

Glavni svet Kmečke zveze, najbolj predstavniške stanovske organizacije kmetov tržaške pokrajine, je na svoji seji dne 19. 1. 1984 soglasno sklenil podpreti predlog, da se predsedniku italijanske republike Sandru Pertiniju podeli Nobelova nagrada za mir. Predsednik Pertini je zgleden primer doslednega in neutrudnega borca za sožitje, bratstvo med narodi in mir v svetu, čemur je posvetil vse svoje življenje. Njegova prizadevanja za pravičnejše odnose v družbi in za sožitje med narodi so se izkazala večkrat tudi do problemov kmetijstva in slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

SSG in KZ za Nobel za mir Pertiniju

Vrstijo se pobude v podporo Pertinijeve kandidature za Nobelovo nagrado za mir. Včeraj sta se v tem smotru zavzeli pri norveški ambasadi v Rimu tudi Slovensko stalno gledališče in Kmečka zveza z naslednjima sporočiloma:

Slovensko stalno gledališče v Trstu podpira predlog, da se Nobelova nagrada za mir dodeli predsedniku republike Italije Sandru Pertiniju. Pertini, ki je cenjen in spoštovan kot človek in politik tako v Italiji kakor v svetu, je posvetil in posveča svoje življenje miru, demokraciji in miroljubnemu sožitju. Kot kulturni delavec slovenske narodnostne skupnosti v Italiji smo tudi mi imeli priložnost spoznati njegovo iskreno prijateljstvo in zavzetost v iskanju rešitve vprašanj naše skupnosti. Nobelova nagrada za mir ne bi mogla priti v boljše roke.

Slovensko stalno gledališče v Trstu

Trst, 25. januarja 1984

Predsednik
Alfonz Guštin

Petinpetdeset let po Lateranski pogodbi

V senatu prva razprava o reviziji konkordata

RIM — Petinpetdeset let po podpisu Lateranske pogodbe, 37 let od ustavodajne skupščine in dvajset let od začetka prvih pogajanj je razprava o reviziji konkordata med Cerkvijo in Italijo prestopila prvo parlamenta. Predsednik vlade Craxi je namreč v senatu predstavil glavne smernice predvidenega sporazuma s Cerkvijo in izhodišča za nadaljnje izpolnjevanje sporazuma.

Craxi je izhajal iz predpostavke, da mora sporazum dosledno upoštevati ustavna določila, kar bo omogočilo prebroditev »logike privilegijev«, ki so botrovali Lateranski pogodbi v letu 1929. V novem sporazumu mora prevladovati »logika pravne enakosti in enakih svoboščin za vse veroizjovede«.

Predsednik italijanske vlade je nato podrobneje razčlenil tri ključna vprašanja sedanje revizije. Kot prvo je navedel vprašanje verskih porok, ali bolje rečeno razvez, ki jih izrečuje cerkevna sodišča. Te razveze bodo po Craxijevih besedah polno-

močne, šele ko bo pristojno državno sodišče ugotovilo, da je bil sodni postopek v skladu z načeli italijanskega sodnega sistema.

Predvsem bolj problematično pa je vprašanje ustanov in verskega premoženja. Tu bo kot kaže pogajanje precej zapleteno in zamudno, da je Craxi predlagal mešani komisiji šestmesečni rok, da konča svoje delo. Vse-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Poudarjena vloga manjšin za krepitev sodelovanja

Sinowatz in predsednik Špiljak o razvoju odnosov Avstrija-SFRJ

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak je včeraj popoldne v Belem dvorcu sprejel zveznega kanclerja republike Avstrije dr. Freda Sinowatza.

V pogovoru o dvostranskem sodelovanju sta Špiljak in Sinowatz med drugim opozorila na pomen nenehne krepitve položaja manjšin, ki morajo biti most sodelovanja med državama.

Špiljak in Sinowatz sta ocenila, da

so stališča do aktualnih mednarodnih razmer podobna. Poudarila sta potrebo, da prek pogovorov iščejo rešitve za aktualne probleme v svetu in pri tem poudarila posebno vlogo Jugoslavije in Avstrije kot članic skupine neuvrščenih in nevtralnih držav.

»Gospodarstvo je eden najbolj bistvenih dejavnikov v političnem življenju in zato pozdravljam naše plodno gospodarsko sodelovanje in stike«, je včeraj v Gospodarski zbornici Jugoslavije rekel avstrijski kancler, ko se je zahvalil za zlato plaketo in listino zbornice, ki ju je, kot je dejal, sprejel kot znamenje priznanja za prispevek h krepitvi gospodarskih odnosov z Jugoslavijo.

Na skupni seji gospodarske delegacije Avstrije in sekcije gospodarske zbornice Jugoslavije za Avstrijo, ki sta se je udeležila tudi predsednica ZIS Milka Planinc in avstrijski kancler, je dr. Fred Sinowatz rekel, da ima Avstrija razumevanje za jugoslovanske gospodarske razmere in da v različnih finančnih ustanovah

daje vso podporo jugoslovanskim stabilizacijskim prizadevanjem.

Obisk dr. Sinowatza je še ena potrditev plodnega, vsebinskega in trajnega sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo, je rekla Milka Planinc. Ko je govorila o gospodarskem sodelovanju, je poudarila, da morajo biti okvir tega sodelovanja politični odnosi in veliko politično zaupanje med državama.

Z avstrijskim kanclerjem in predsednikom avstrijske socialistične stranke Fredom Sinowatzem se je včeraj pogovarjal tudi predsednik zvezne konference SZDLJ Jovan Dejanović. Med drugim sta razpravljala tudi o vprašanju položaja slovenske in hrvaške manjšine in jugoslovanskih delavcev, ki živijo in delajo v Avstriji.

Dr. Fred Sinowatz je s sodelavci včeraj popoldne s posebnim vlakom odpotoval na obisk v SR Hrvaško. Sinowatz se bo danes mudil v Zagrebu, kjer se bo sešel in pogovarjal s predstavniki republike Hrvaške. (dd)

Novi podatki o preiskavi glede atentata v Petovljah

BENETKE — Navzlic strogi zadržanosti beneškega preiskovalnega sodnika Cassona postajajo novi razpleti preiskave o teroristični dejavnosti neofašistov, povezane s krvavim atentatom izpred 12 let v Petovljah, v katerem so izgubili življenje trije karabinjerji, nekoliko jasnejši. Carlo Cicuttini in Vincenzo Vinciguerra, obtožena črna terorja sta prejela nov zaporni nalog, prvi v španskem zaporu, drugi pa v rimski kaznilnici.

Zaporne naloge je sodnik izdal tudi za pripadnike furlanske skrajne desnice Gaetana Vinciguerra (Vincenzovega brata), Lionella Bonfia in Maurizia Mideno ter za še tri obtožence, katerih imena niso še znana. Casson sicer ni hotel uradno potrditi teh podatkov, kot ni povedal, česa jih je obtožil. Zdi se pa, da gre za vrsto atentatov, od petovelskega do drugih v raznih predelih treh Benetij, ki so jih zakrivali v letih od 1969 do 1974. Med preiskavo naj bi sodnik posvetil posebno pozornost delovanju krožka »Ordine nuovo« v Ulici Sarpi in Vidmu, ki ga je vodil Vincenzo Vinciguerra za več let.

Carbone ni več načelnik svetovalske skupine PSI

Gianfranco Carbone je včeraj zjutraj odstopil z mesta načelnika socialistične svetovalske skupine v deželnem svetu. Njegov odstop je tesno povezan z nedavnimi ostrimi polemikami med tržaško federacijo PSI in med deželnim tajnikom De Carlijem, ki je Carboneju očital provincializem krajevnih socialistov ter ga celo obtožil, da si prizadeva za odcepitve Trsta od Furlanije-Juljske krajine.

Svetovalska skupina PSI v deželni svetu, ki se je sestala takoj po Carbonejevem odstopu, je samo vzela na znanje njegovo odločitev in celotno zadevo »zamrznila« v pričakanju nujnega političnega razčišče-

nja, pri katerem bodo mogoče sodelovali tudi vsedržavni voditelji stranke. Ne smemo pozabiti, da je De Carli tudi sam član osrednje direkcije PSI, tako on kot Carbone pa sta pristaša Craxijeve struje. V tržaški federaciji PSI pa je Carbone po pokrajinskem kongresu sklenil zaveznitvo s strankino notranjo levico, ki jo pooseblja sedanji pokrajinski tajnik Seghena.

Carbonejev odstop bo danes ocenilo pokrajinsko vodstvo PSI, v ponedeljek pa se bo sestal strankin deželni odbor, ki ima na dnevnem redu tudi »tržaško vprašanje«.

NA 4. STRANI

»Azzurrov« ne bo v Los Angelesu

PIZA — Italijanska nogometna reprezentanca je včeraj v Pizi izgubila še poslednjo priložnost, da bi se uvrstila na olimpijske igre v Los Angelesu.

Italijanski nogometaši so namreč včeraj v Pizi igrali le neodločeno proti Nizozemski (2:2) in tako ne bo nič z vizumom za Los Angeles. »Azzurri« so v včerajšnji tekmi krepko razočarali.

Po včerajšnjem izidu v Pizi ima Jugoslavija še večje možnosti, da se uvrsti na OI v Los Angelesu.

Bic izgubil v Koračevem pokalu

Včeraj je bilo na sporedu več tekem v treh evropskih košarkarskih pokalih, v katerih so bile zaposlene italijanske in jugoslovanske peterke.

Tržaški prvotilgaš Bic je doma v Koračevem pokalu igral proti moštvu CAI iz Zaragoze in izgubil z 80:86. Španci so se tako uvrstili v polfinale.

Ostale italijanske ekipe so igrale s spremenljivo srečo. Od jugoslovanskih predstavnikov v Koračevem pokalu je včeraj Zadar zmagal, Šibenka pa je zopet ostala praznih rok.

● **Konkordat**

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kakor pa bo moral biti sporazum v skladu s členom 20 ustanove, kar pomeni, da bo država priznala pravni status cerkvenim ustanovam, ki imajo verske in bogoslužne cilje, kar pa ne izključuje obdavčitve slednjih predvsem pa tistih cerkvenih ustanov, ki nimajo izključno verskih ciljev.

Se najmanj problemov pa je glede verskega pouka v šolah, saj ob tem vlada najširša enotnost v parlamentu in v državi. Sporazum o reviziji konkordata bi moral nadomestiti dosežanje pravice »oprostitve verouka« s prosto izbiro. V bistvu bi morali v bodoče prošnje vložiti tisti, ki hočejo obiskovati verouk. Država bo seveda omogočila nemoten potek tega pouka in bo poskrbela tudi za finančno kritje. Glede imenovanja in učnih programov pa bo o tem predhodno odločala cerkvena oblast.

Med številnimi drugimi vprašanji je Craxi navedel tudi problem gradnje cerkvenih zgradb za bogoslužne in druge namene. Civilna oblast bo pri tem upoštevala smernice cerkvenih oblasti kot odraz verskih hotenj prebivalstva.

V vsem državnem aparatu bo odsej prevladalo načelo verske svobode, poskrbeti pa bodo morali za zadostitev verskih potreb tako v armadi kot v policiji, v bolnišnicah in v zaporih.

Craxi je tudi napovedal, da se pozitivno razvijajo pogajanja z valdeško in metodistično Cerkvijo, nove norme se bodo zgledovale po zahodnonemških konvencijah. Na ta način bodo skušali rešiti tudi vprašanje židovskih skupnosti.

V kasnejši razpravi je večina senatorjev podprla Craxijevo izhodišča. Za komuniste, ki se strinjajo s tako revizijo, bi mora vlada le jasneje prikazati svoja stališča glede porok in razvez. Večje pomisleke so imeli senatorji neodvisne leve. Kar polovica jih trdi, da bo revizija le uzakonila, kar je že določilo ustavno sodišče in kar so si državljani priborili z referendumom, z večjo svobodo in z novim načinom življenja. Za radikale pa bi morali enostavno razveljaviti konkordat in strogo ločiti Cerkev od države.

● RIM — Zahodnonemški zunanji minister Genscher se je včeraj pogovarjal s predsednikom italijanske vlade Craxijem in s obrambnim ministrom Spadolinijem, obiskal pa je tudi predsednika Pertinija.

Delodajalci potrdili zahteve o znižanju draginjske doklade

RIM — Z včerajšnjimi srečanji z združenji delodajalcev se je v bistvu končala predzadnja faza trikotnih pogajanj o preverjanju sporazuma iz 22. januarja lani in o novem gospodarskem manevru za zajezitev inflacije in ozdravitev proizvodnega ustroja. Danes se bo minister za delo De Michelis še sestal z zastopniki strokovnih organizacij obrtnikov, zadružnikov ter storitvenih in prevoznih služb, nakar bodo sledila le morebitna »tehnična« srečanja na pristojnih ministrstvih za proučitev zadnjih podrobnosti.

Po vsem videzu se bodo tudi letošnja tristranska pogajanja med vlado, sindikati in delodajalci zaključila na podoben način kot lanska: kot lani Scotti bo bržkone minister za delo De Michelis predložil v skrajnem trenutku (še včeraj je potrdil rok 31. t.m. za sklenitev sporazuma) globalen dokument zastopnikom zveze CGIL - CISL - UIL in Confindustria ter drugih delodajalskih združenj s skoraj ultimativno vsebino. Zelo verjetno se bo to zgodilo prihodnji tork ali sredo in jih postavil pred izbiro, da ga sprejmejo ali zavrnejo v celoti.

Delodajalci so na včerajšnjih srečanjih z De Michelisom in ministri Gorio (ki je bil predvčerajšnjim spro-

žil incident s sindikati, ko se je zavzemal za dejansko znižanje plač), Altissimom in Visentinom soglasno postavljali kot prvo zahtevo omejevanje rasti stroškov za delovno silo, v bistvu s posegom po draginjski dokladi. Toda medtem ko je Confindustria ponovila svoj predlog o njenem razpolovljenju, sta združenji državnih podjetij Intersind in ASAP zagovarjali vnaprejšnje določanje maksimalnega števila novih točk (nekako po predlogu sindikatov CISL in UIL, toda bolj drastično).

Glede ostalih vprašanj na dnevnem redu so različne stroke zagovarjale drugačne interese. Trgovce je predvsem skrbela napoved o zaostrovanju davčne politike proti utajam, Confindustria je za brzdanjem plač najbolj zanimalo znižanje obresti in podpor javnim podjetjem v krizi, državna podjetja pa so nasprotovala brzdanju rasti tarif, češ da bi jim to onemogočalo nove investicije. Po svoji strani so strokovne organizacije kmetov postavile zahtevo po pravičnejši porazdelitvi državnih naložb med različne veje gospodarstva in po izrednem načrtu za preporod kmetijstva.

Sindikati so pa včeraj zjutraj poglobili s pristojnimi ministri še vprašanje reforme delovnega trga in socialnega skrbstva.

Ugodnejši trend v izmenjavah Jugoslavija - Italija

BEOGRAD — Jugoslavija je blagovno menjavo z Italijo lani, po prvih izračunih, končala s 137 milijoni dolarjev primanjkljaja. To je blizu 70 milijonov dolarjev manj kot leto prej. Jugoslovansko - italijansko mejo je lani v obeh smereh prestopilo blago, vredno skupaj 1,8 milijarde dolarjev. Jugoslovanski izvoz se je povečal za 23 odstotkov in je dosegel 806 milijonov dolarjev. Iz Italije je Jugoslavija uvozila za 980 milijonov dolarjev blaga, ali 9,9 odstotka več kot leto prej. To so včeraj sporočili na sestanku sekcije Gospodarske zbornice Jugoslavije za Italijo. Polovico vrednosti dvostranske blagovne menjave je lani odpadlo na maloobsejni promet, kompenzacijske posle in posle v brezarinskih conah. (dd)

Poročilo ZIS skupščini SFRJ o cenah in inflaciji

BEOGRAD — Če se cene, zvišane med 19. in 23. decembrom lani, ne bodo vrnila na raven, kakršna je bila 19. decembra, bo ogroženo ne le izvajanje sprejete politike cen, temveč tudi politike gospodarske stabilizacije v letu 1984, ugotavlja poročilo, ki ga je včeraj ZIS poslal skupščini Jugoslavije. O njem bodo danes razpravljali na seji odbora zbora republik in pokrajin.

Zvezni izvršni svet ocenjuje razmere na področju cen za zelo težke in ugotavlja, da so še vedno navzoči vsi pglavni vzroki inflacije v gospodarstvu, nekateri pa so se celo okrepi. Zato je treba med zamrznitvijo pospešiti pripravo in sprejetje vseh predvidenih ukrepov gospodarske politike, s katerimi bi lahko vplivali na vzroke inflacije in ustvarjali pogoje za počasnejšo rast cen, medtem ko je v sedanjih razmerah nujno treba spoštovati odlok o zamrznitvi. (dd)

Zveza borcev SFRJ za novo kadrovsko politiko

Dosledno izvajanje odgovornosti je pogoj za uspeh stabilizacije

BEOGRAD — Moramo preiti od besed k dejanjem. To je pogoj, da bo gospodarska stabilizacija omogočila korenit preobrat na vseh področjih življenja in dela, je rekel včeraj predsednik predsedstva zveznega odbora Zveze borcev NOV Jugoslavije Bojan Polak, ko je odpiral včerajšnjo sejo.

Za uspešno bitko v gospodarski stabilizaciji je potreben korenit preobrat v kadrovske politiki, je dejal Polak. Gre za tak preobrat, v katerem morajo mladi priti na odgovorne dolžnosti. Pri predlaganju kandidatov morajo imeti sposobnost za delo in rezultati dela prednost nad vsemi drugimi ključni in merili. Vprašanje odgovornosti in morale je treba zaostri tudi za nekatere kadre na odgovornih dolžnostih, je poudaril Polak. Dovolj je bilo besed o krepitvi protisamoupravnih sil. Treba je preiti na konkretno imenovanje, kajti te sile ne smejo ostati anonimne.

Zadnje podražitve po odloku ZIS o zamrznitvi cen, je nadaljeval Polak, so pri ljudeh povzročile upraviče-

no negodovanje, vznemirjenost in dvome o pripravljenosti in odločnosti, da se postavimo po robu takim diverzijam. Če je vse, kar je bilo do sedaj o tem rečenega, samo dimna zavesa in če pri tem ne bomo šli do konca, bomo resnično izgubili zaupanje ljudi. Mislim, da bi tudi zveznemu izvršnemu svetu bilo lažje pri pogovorih s tujimi partnerji, če bi bil prepričan, da ima za svoje odločitve vso podporo ljudstva.

Ko je govoril o vedno pogostejših pojavih različnih ocen, ki jih dajejo odgovorni funkcionarji v republikah in pokrajinah, je Jure Ivezić opozoril, da s tem vnašajo zmedo v javnosti. »Pri vprašanju nedovoljenih podražitev,« je dejal Ivezić, »smo pripeljali sistem notranjih rešitev na rob zloma. Borci se ne morejo strinjati s trditvijo, da smo vsi krivi, pa tudi delovni ljudje takih ocen ne sprejemajo več.« Poziv, da bi šli pri ugotavljanju odgovornosti do konca, čeprav tudi v najvišje državne in družbenopolitične organizacije, so udeleženci seje sprejeli s ploskanjem. (dd)

Libanon strahoma pričakuje izbruh državljanske vojne

BEJRUT — Po topovih so včeraj prvič po nekaj mesecih stopili v akcijo tanki, spopadi divjajo v vseh planinskih in goratih območjih Libanona, izjema je bil le Bejrut, še tu pa so pozno popoldne pričeli prodirati proti šiitskim četrtim tanki libanonske armade.

Po propadu političnega reševanja libanonske krize skušajo sedaj libanonske verske, nacionalne in ideološke skupine rešiti zaplet z orožjem. V Bejrutu že napovedujejo končno ofenzivo Džemajelove vojske proti šiitiom, da je njihov vodja mufti Adel Amir Kabalan povzal sunite, naj priskočijo na pomoč.

V planinskih območjih šufa pa vse do Aleja armadi in desničarski falangi

kot kaže slaba prede. Pri Suk el Garbu so druzi poslali proti krščanskim okopom svoje tanke, nad Bejrutom pa so težke 155-milimetrske havbice že usmerile svoje cevi proti ključnim pozicijam krščanskega dela mesta.

Nedavne Džumblatove izjave ne dopuščajo Džemajelu, da bi lahko nemoteno nadaljeval svojo politiko. Druzi so namreč spoznali, da čas dela v korist Džemajela in so zato sklenili, da z orožjem premostijo pat pozicijo. Ob vsem tem postaja skrajno vprašljivo zadržanje večnacionalnih sil v Bejrutu. To velja predvsem za Američane, ki so do sedaj aktivno pomagali Džemajelu. Trenutno so Američani opremili svoje ladje s pehotnimi pro-

tiletalskimi raketami, da bi povečali varnost šestega brodogoja pred samomorilskimi letalskimi napadi.

Položaj v Libanonu se je po zadnjih vesteh že tako izrodil, da libanonska redna vojska sploh ne skriva več, da je le podaljšana roka desničarske falange. Povsem razumljivo skuša arabska diplomacija preprečiti najhujše. Splošen spopad v Libanonu bi namreč koristil le Izraelu, posredno pa tudi Siriji, za katero je Libanon »umetna državna tvorba evropskih kolonialistov«.

Nič manj napeto pa ni bilo včeraj tudi na območjih južno od reke Avari, ki so pod izraelsko okupacijo; tu prihaja namreč do splošne neposlušnosti in pravega upora Libanoncev

Zaradi dobav orožja Saudski Arabiji

Kohlove težave v Izraelu



TEL AVIV — Zahodnonemški zvezni kancler Helmut Kohl je drugi dan svojega petdnevnega uradnega obiska v Izraelu razpravljal s premierom Šamirjem predvsem o vprašanju izvoza izraelskega južnega sadja v EGS. Izrael se namreč boji, da bi z vstopom Portugalske in Španije v »deseterico« okrnili uvoz iz Izraela. Ob teh bolj »tehničnih« pogovorih pa je beseda skoraj gotovo nanesla tudi na najbolj sporno vprašanje o zahodnonemških vojaških dobavah Saudski Arabiji. Po vsem sodeč bodo tu dosegli kompromis, ki bo za zahodnonemško vojno industrijo nadvse pozitiven, saj bo, kot kaže, ZRN okrepila tudi vojaške dobave Izraelu.

Popolno razhajanje med obema državama pa je glede palestinskega vprašanja. Kancler Kohl je svojemu gostitelju povedal, da bi moral Izrael pristati na samoodločbo Palestinecev in podpreti vsak mirovni načrt za Bližnji vzhod, predvsem Reaganov načrt in beneško deklaracijo EGS iz leta 1980, proučiti pa bi moral tudi arabske predloge iz Fesa.

Kohlov obisk v Izraelu je torej vse prej kot lahka misija, ki jo še bremenijo zgodovinska dediščina nacizma. Po vsem sodeč pa je vsaj pri tem Kohl dosegel nekoliko boljše rezultate.

Na sliki (telefoto AP): kancler Kohl in premier Šamir.

Kljub trditvam, da so glavni krivec za napetost ZDA

Nekoliko spravljevejši ton v odgovoru Andropova na zadnje Reaganove predloge

MOSKVA — »Nekoliko spravljevejši ton«, so trdili včeraj tukajšnji opazovalci za izjavo Andropova o sovjetsko - ameriških odnosih. Šef sovjetske partije in države, ki je zaradi bolezni že več kot pet mesecev odsoten iz javnega političnega življenja, je v odgovorih na vprašanja partijskega lista »Pravda« pri tem sicer tudi tokrat ocenil sedanjí mednarodni položaj kot »zelo resen« in krivdo zanj pripisal ameriški administraciji, toda obenem je znova odločno ponovil, da je Sovjetska zveza za izboljšanje odnosov z Ameriko in državami NATO.

To je bil v bistvu odgovor Kremlja na Reaganov zunanje-politični nastop pretekli teden, ko je Ameriški predsednik izjavil, da je kljub politiki sile možen dialog med supersilama in da je Amerika pripravljena na obnovitev vseh razorožitvenih pogajanj s Sovjetsko zvezo. Andropov je takšen pristop Reagana k dialogu med državama kajpadla gladko zavrnil, saj naj bi se dali stabilizirati sovjetsko - ameriški odnosi edino na enakovredni podlagi, toda jasno je povedal, da je Sovjetska zveza pripravljena, vsaj kar se tiče raket, sprejeti »kakršnokoli realno možnost« za vo-

denje pogajanja, ki bi lahko prinesla praktične rezultate.

Tukajšnji opazovalci vidijo v tej formulaciji precejšnjo popustljivost, saj sovjetski strategji njo ne vežejo več pogajanja o zmanjšanju jedrskega orožja v Evropi brezpogojno z obnovitvijo »porušenega pogajalskega razmerja«, tako kot so to zahtevali do nedavnega, ko so zvenela njihova stališča povsem ultimativno. Sovjetski voditelj je sicer še zmeraj govoril o »vrnitvi na staro« in opozoril, da Sovjeti na pogajanja zaradi pogajanj ne bodo šli, vendar pa je pri tem na precej zgovoren način tudi dopustil, da bi mogoče supersili z »malo politične volje« kaj lahko našli tudi kako »srednjo pot«.

Od tod naprej pa se razlaga njegove izjave že razhajajo. Medtem ko nekateri vidijo v njegovem predlogu, da naj »za začetek« supersili zamrznita vse jedrsko orožje, le ponovitev nekaterih starih sovjetskih političnih ponudb, vidijo drugi namreč v tem povsem konkretni predlog za zamrznitev trenutnega raketnega stanja v Evropi, v katerem so po ameriških »pershingih« v ZRN in Veliki Britaniji prišle tudi sovjetske rakete v NDR

ter ČSSR.

Kakorkoli že, tu opozarjajo predvsem na to, da so prišli v Kremlju s tem predlogom potem, ko so izpeljali svoje napovedane protiukrepe in ko so se dva meseca v javnosti obnašali skrajno užaljeno in ježno. Ali lahko ta koncesija v naslednjih tednih kaj spremeni v sovjetsko - ameriških odnosih, seveda v tem trenutku vseeno nihče ne ve, saj v izjavi Američanom še zmeraj ni nič oprostenege. Niso celo redki, ki zato povsem preprosto pravijo, da so morali po oljni vejici, s katero so prejšnji teden pomahali v Washingtonu, pač enako storiti tudi v Moskvi.

Sovjetski voditelj namreč kljub vsemu res še vedno odločno opozarja ameriško vodstvo na njegove nasprejemljive korake, in vsem tistim, ki so bili v zadnjem Reaganovem govoru takoj pripravljeno videti velike spremembe v ameriški politiki, tudi naravnost oporeka: »Ne, o čem takem ne more biti govora«. Kajti v njegovem nastopu, kot je rečeno v izjavi, naj ne bi bilo »niti ene nove ideje ali predloga«, namenjena pa naj bi bila le tistim, ki so zaskrbljeni zaradi ameriške militaristične politike.

DANILO SLIVNIK

Seminar italijanskega jezika in kulture Pred jutrišnjim zaključkom včeraj predavanja o estetiki

PORTOROŽ — V portoroškem avditoriju te dni nadaljujejo 23. seminar italijanskega jezika in kulture za pripadnike italijanske narodnosti s slovenske obale in hrvatske Istre. Predavanja potekajo v treh sekcijah, in sicer: za učitelje, dijake prvih in drugih letnikov in za dijake tretjih in četrtih letnikov.

Učitelji so v torek in včeraj poslušali predavanje o didaktičnih metodah pri učenju in razlagi literarnih tekstov, danes je na programu tema »razvoja geografije ob uporabi satelitov«, v petek pa še »o možnostih uporabe računalnikov v šolskem procesu«. Dijaki so v torek lahko prisluhnili predavanju o avtomatizaciji in robotih v industriji ter o zdaj aktualnem vpraša-

nju — zgodovini olimpijskih iger.

Včeraj je program predavanj obsegal: »rastlinske in živalske združbe v morju«, »sodobno novinarstvo« in predavanje o razvoju estetike, danes se bodo seznanili s tem, kako delujejo in kako lahko uporabljamo osebne računalnike in z življenjem in delom Leonarda Da Vinci. Jutri jih bo obiskal znani italijanski režiser Marco Bellocchio, ki jim bo govoril o izkušnjah pri oblikovanju filma. Seminar bodo zaključili v petek, 27. januarja, z vokalno-instrumentalnim koncertom, ki ga bo vodil Claudio Gherbiz, organizira pa ga uprava gledališča iz Trsta.

B. Š.

Izpopolnjevalni tečaj v Vili Manin O zgodovini umetnosti Usposobili bodo nove raziskovalce

VIDEM — V Vili Manin pri Passarianu bo tudi letos izpopolnjevalni tečaj iz zgodovine umetnosti in kulture v Furlaniji in na Tržaškem, ki ga organizirata Deželno ravnateljstvo za šolstvo, poklicno izobraževanje in kulturne dejavnosti in Deželni center za zbiranje podatkov in restavracijo kulturnih dobrin.

Kot je poudaril predsednik Dario Barnaba si tečaj ne zastavlja samo naloge kulturnega in tehnično-znanstvenega poglobljanja in specializacije, temveč skuša usposobiti nove kadre, ki bodo sodelovali v raziskavah in katalogiranju zgodovinsko-umetniških dobrin.

V dosedanjih sedmih tečajih so analizirali furlansko umetnost od prvih zametkov do 19. stoletja, tokrat pa bodo ponovno začeli od rimske dobe, a bodo področje razširili tudi na Trst.

Tečaj se bo začel 21. februarja, nanj pa se bodo lahko vpisali diplomiranci iz književnosti, pedagogije, arhitekture in inženirstva, ki bodo ob koncu tečaja delali izpit. Kot slušatelji pa se bodo lahko vpisali tudi osebe, ki nimajo predvidene fakultetne izobrazbe, tem bodo izstavili le diplomu o sodelovanju.

Prošnje za vpis bodo sprejemali v Passarianu do 13. februarja.

Porazdelitev funkcij v deželnem vodstvu PSI

VIDEM — Pred kratkim se je v Vidmu sestel deželni izvršni odbor PSI, ki si je porazdelil nekatere funkcije ter imenoval načelnike raznih delovnih komisij.

Komisiji za institucionalna vprašanja bo predsedoval Arnaldo Pittoni, komisiji za vprašanja načrtovanja in teritorija Giampaolo Robustelli, komisijo, ki se bo ukvarjala z gospodarstvom, bo vodil Gianfranco Trombetta, medtem ko bo Nevio Garzito sledila socialnemu skrbstvu in podobnim družbenim problemom.

Nove delovne dolžnosti pa so si razdelili tudi člani strankinega deželnega odbora. Funkcije so tako porazdeljene: Pascoli (organizacijska vprašanja), Mecchia (gospodarstvo hribovitih področij), Medeot (stiki s sindikati), Volpe (kultura in šolstvo), Bressan (ekologija), Orlandi (krajevne uprave), Mattilo (skrbstvo) in Pittoni (mednarodna vprašanja). Ferruccio Nilia bo skrbel za načrtovanje, Maria Grazia Liverani za ženska vprašanja, Bruno Malattia za bančništvo in Dario Del Zotto za turizem. Tržičan in bivši goriški pokrajinski tajnik Gianfranco Trombetta pa je bil imenovan za koordinatorske stikov med deželnim tajništvom in strankinim deželnim odborom.

Včeraj na sedežu IRI v Rimu

Prisotnost podjetij IRI v deželi v ospredju srečanja Comelli-Prodi

RIM — Nenadomestljiva vloga podjetij z državno soudeležbo na Tržaškem in na Goriškem, perspektive in načini reševanja krize, ki je zajela področje, so bili včeraj v ospredju pogovorov predsednika deželnega odbora Comellija s predsednikom IRI Prodiem.

Srečanje sledi sestanku, ki ga je Comelli skupno z deželnimi poslanci in sindikalnimi predstavniki imel z ministrom Darido. Včeraj sta Comelli in Prodi imela prvo izmenjavo mnenj, temu srečanju pa bo sledila še vrsta drugih, na katerih bodo nakazano problematiko poglobili in evidentirali morebitne rešitve o konkretni prisotnosti podjetij z državno soudeležbo v Trstu in v Gorici.

V svojem uvodnem posegu je predsednik deželnega odbora orisal težavni gospodarski položaj Trsta in Gorice in pri tem naglasil zlasti negativne posledice marginalnosti

teh dveh območij. Od tod nujnost — je dejal Comelli — da se ohrani prisotnost podjetij IRI na tem območju in se s tem zajamči zadostno in kvalificirano industrijsko raven. Pri tem je spomnil na skupno zahtevo deželnega sveta, krajevnih uprav in sil in se zavzel za čimprejšnje konkretno dogovarjanje o nakazanih problemih. Pri tem je še poudaril obveze, ki jih ima IRI do Ladjedstva in jeklarke industrije.

Predsednik IRI Prodi je na postavljene zahteve odgovoril z ugotovitvijo, da so potrebni še nadaljnji kontakti z deželo ob upoštevanju pogajanj o teh problemih tudi na vsedeželnih ravni, potem ko bo Prodi poglobil problematiko s svojimi sodelavci in s tehničnimi uradi IRI. Prvo tako srečanje bo v petek, 3. februarja, ker bo Prodi za nekaj časa zadržan v tujini.

Prihodnje leto se bodo začeli zrelostni izpiti 15. junija

RIM — Zrelostni izpiti se bodo pričeli prihodnje leto 15. junija in se bodo zaključili najkasneje 15. julija. Vest je sporočila na včerajšnji seji senatne komisije za šolska vprašanja minister za šolstvo Franca Falcucci. Prihodnje leto se bodo torej začeli zrelostni izpiti 15 dni prej kot doslej, saj so se že vrsto let začele mature v začetku julija in so trajale vse do konca meseca.

Falcucci je tudi orisala nove pobude za boljši začetek prihodnjega šolskega leta. V tem pogledu je omenila predčasna vpisovanja, ki se bodo zaključila (razen na višjih šolah) v ponedeljek, 30. januarja. S predvpi si naj bi se izognili običajnim zamudam ob začetku šolskega leta.

Izdelani osnutki prvih načrtov o tem vprašanju

Se bodo v Piranu kmalu rešili prometnih zapletov?

PIRAN — V Piranu menda še niso tako blizu rešitvi, ki bi pomagala začeti urejevati prometne zagate, s katerimi se v tem mestecu ubadajo predvsem zadnjih pet let. Enota za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč je sicer zdaj že pripravila načrte za prvo fazo urejanja prometa in tudi osnutek sporazuma, po katerem naj bi gospodarstvo piranske občine, predvsem turizem in trgovina, pomagalo z denarjem izpeljati predvidene načrte.

Po zdajšnjih načrtih bi morali za prvo fazo zbrati približno 25,7 milijona dinarjev, s čimer naj bi poleg zdajšnjih že urejenih 220 parkirišč pred Piranom zgradili še približno 360 parkirišč, poskrbeli za primerno razsvetlavo, zelenico in obalni pas, ki naj bi bil namenjen sprehajanju in kopanju. Hkrati bi lahko med kopališkim delom in parkiriščem postavili še več manjših objektov, v katerih bi poleti točili pijačo, pripravljali sladoled

in ponujali drugo za poletni čas primerno blago.

Novih 360 parkirišč naj bi bilo za prvo silo dovolj, saj so načrtovalci izračunali, da je na Tartinijevem trgu 120 parkirnih mest in drugod v tem mestu še 90, skupaj torej 210 parkirišč brez katerih naj bi poletje ostalo mesto. To seveda še ne pomeni, da bi prepovedali krožni promet v mestu in da bi ostal Piran popolnoma brez parkirišč. Hkrati naj bi do poletja kupili še vlakec, lokomotivo in pet vagonov za približno 8,2 milijona dinarjev. Vendar imajo pri tem že zdaj težave. Ne vedo namreč, kje bi lahko kupili primeren vlakec oziroma kdo bi ga lahko izdelal po še primerni ceni. Tako je že zdaj pravzaprav malo izgledov, da bi vlakec vozil že letošnje poletje. Povsem drugače pa je z dograditvijo parkirišč. Če bi namreč pihali, bi lahko v dobrem mesecu opravili vse potrebne formalnosti, pridobili udeležence sporazuma o vlaganju v to parkirišče in se marca že

lotili dela. Ker parkirišče ni ravno zapleten objekt, bi ga torej le lahko dokončali še pred glavno turistično sezono in bi poleti staro mestoce potem lažje dihalo. Ob tem tudi že razmišljajo o načrtih, ki bi pomagali odpraviti vse večje prometne težave v tem mestu. Ponovno gre za zamisli o garažni hiši pri zdajšnji čistilni napravi pred Piranom. Ta garaža naj bi imela okoli 2 tisoč parkirišč, dogradili pa naj bi jo postopoma do leta 2000. Po drugi strani pa še ni dokončnega stališča o tem kaj in kako z vozili prebivalcev Pirana. Nekateri bi rali iz zgodovinskega mesteca pometi vsa osebna vozila, drugi pa pravijo, da bi parkirišča v bližini stanovanj morala ostati, saj ta parkirišča niti ne pomenijo prave ovire za normalno odvijanje prometa. To je še posebej jasno v času, ko v Piranu ni vozil turistov in vozil tistih, ki se sem pripeljejo na delo.

BORIS ŠULIGOJ

Sodelovanje tržaških in ljubljanskih geologov že daje prve vidne rezultate

Program sodelovanja med tržaško in ljubljansko univerzo se je razširil tudi na področje geologije. Sodelovali bodo geologi z Inštituta za geologijo in paleontologijo Univerze v Trstu in odseka za geologijo pri montanistiki na ljubljanski fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Pri raziskavah bodo sodelovali še drugi geologi, v Ljubljani predvsem z geološkega zavoda in Slovenske akademije znanosti in umetnosti, v Italiji pa z univerzo v Rimu, Neaplju in drugod. Program sodelovanja je obsežen. Na eni strani bodo skupaj raziskovali kredne in staroterziarne plasti tako na italijanski kot na jugoslovanski strani. Na drugi strani bodo izmenjalna predavanja, ekskurzije študentov in geologov, raziskave študentov v okviru svojih diplomskih nalog pa še marsikaj drugega. Za sodelovanje skrbita profesorja Camilla Pirini Radrizzani s tržaške univerze in Rajko Pavlovec z ljubljanske univerze.

Geologi so se že lotili izvajanja programa. Na več sestankih so se dogovorili o podrobnejšem kratkoročnem programu. Obiskali so za obe strani zanimive terene v okolici Devina, Medee in Gorice. Pregledali so profile pri Senožečah in v raznih delih Vipavske doline. Povsod tod so zanimive kamnine s številnimi fosili. Ita-

lijanski in jugoslovanski geologi jih bodo podrobneje pregledali. Pri tem bodo posebno pozornost posvečali okameninam, načinu sedimentacije, tektonskim pojavom in drugim zanimivostim. Proti koncu lanskega leta so bili geologi na trasi nove ceste pod Sabinom. Tam so ob gradnji ceste odprli izredno zanimive profile mladokrednih in staroterziarnih plasti, ki jih nameravajo v Trstu in v Ljubljani v laboratorijih temeljito preučiti.

Pričakujejo, da bo sodelovanje med geologi dalo zelo koristne rezultate. Pri raziskovanjih se bodo tržaški in ljubljanski strokovnjaki za posamezna področja lepo dopolnjevali. Tudi v pedagoškem procesu bodo geologi z obeh univerz lahko izmenjali bogate izkušnje. Vsekakor je program sodelovanja obeh univerz še en dokaz o nujnosti in koristnosti tesnejših povezovanj, čeprav je med obema univerzama državna meja.

R. PAVLOVEC



Spolna in nespolna generacija vrste Rhapydionina liburnica, ki je dobila ime po starem ilirskem plemenu Liburnih. Ta nekaj milimetrov velika vrsta je bila prvič opisana iz krednih plasti nedaleč od Divače. Tudi te plasti zelo zanimajo tržaške in ljubljanske geologe

Osrednja prireditev bo v Kopru Olimpijski ogenj na Primorskem

Olimpijski ogenj, ki bo 29. januarja iz Aten prispel na dubrovniško letališče, in po vseh jugoslovanskih republikah in pokrajinah krenil do prižorišča sarajevskih olimpijskih iger, bo del poti opravil tudi po Primorski. Ena od dveh olimpijskih bakel — druga bo potovala po notranjosti Jugoslavije — bo v Slovenijo prispela 1. februarja, ko jo bodo ob 13. uri na sečoveljskem letališču prevzeli obalni športniki.

Osrednja prireditev bo ob 13.30 na ploščadi ob cesti JLA v Kopru, olimpijski ogenj pa bodo nosili nekdanji olimpijci in najboljši obalni športniki: Sandi Čeligo, Benjamin Ličer, Bojan Loboda, Davidela Tičič, Lucijan Kleva, Jadran Barut, Vida Gerbec, Igor Tekica, Janko Kosmina in Marija Dila. Iz Kopra bo ogenj krenil proti Postojni, v športno dvorano, kjer bo priložnostna prireditev s podelitvijo Boudkovih značk in občinskih telesnokulturnih priznanj, pa jo bodo ponesli nekdanji olimpijec Rudi Valenčič, Jože Požar, Borut Dilač in Matjaž Šuligoj.

Na poti proti Ljubljani se bo pri Uncu odcepila lokalna bakla, ki bo v Cerkno prispela ob 16.45, ob 17.30 jo bodo sprejeli tolminski športniki, svojo pot pa bo zaključila v Bovcu.

Povsod bodo seveda ob tej priložnosti pripravili številne prireditve in športna srečanja.

MIRAN KLJUN

Stoletnica rojstva Ivana Regenta

IDRIJA — Štiriindvajsetega januarja letos je minilo sto let od rojstva Ivana Regenta, slovenskega politika in publicista. Pri svojem dolgoletnem družbenopolitičnem delu se je vedno zavzemal za pravice primorskih Slovencev.

Občani Idrije so Ivana Regenta imenovali za častnega občana in prav zato so se ga družbenopolitične organizacije ob stoletnici njegovega rojstva tudi spomnile s priložnostno razstavo. Mestna knjižnica Idrija je v izlozbi prodajalne Čipke v Idriji pripravila predstavitev njegovega revolucionarnega življenja in dela. Razstava bo na ogled do sobote, 28. januarja letos.

SILVO KOVAČ

V polemiki z deželnim vodstvom stranke

Carbone odstopil z mesta načelnika svetovalske skupine PSI na deželi

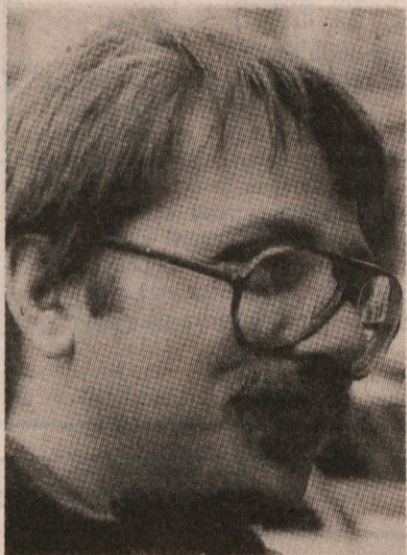
Gianfranco Carbone je včeraj odstopil od funkcije načelnika svetovalske skupine PSI v deželnem svetu Furlanije - Julijske krajine. Njegov odstop ni bil nepričakovan in je bil takorekoč v zraku, zlasti če pomislimo na zelo ostre polemike iz prejšnjih dni med njim, ki ima za sabo večino tržaške strankarske federacije in med deželnim tajnikom posl. De Carljem, ki je, kot znano, tudi član vsedržavnega vodstva PSI.

Spor med tržaško federacijo PSI in med deželnim vodstvom stranke se sicer vleče že nekaj mesecev, jabolko spora pa je vprašanje deželne enotnosti v luči specifične vloge Trsta in posebnih problemov, ki pestijo to mesto. De Carli je obtožil vodstvo tukajšnjih socialistov, da ima čisto lokalistično politično usmeritev, samega Carboneja pa je postavil na raven bivšega župana Cecovinija. Večina, ki vodi tržaško federacijo PSI pa očita De Carliju, da ni nikoli razumel in hotel razumeti tržaške realnosti in da sploh ne pozna velikih težav, s katerimi se v tem trenutku sooča Trst. Stališča deželnega tajnika je v okviru krajevnih federacij PSI

podprl le Arnaldo Pittoni, ki je kot Carbone strankin pokrajinski tajnik.

Carbone, ki je bil lani prvič izvoljen v deželni svet, je odstopil pred sejo socialističnih svetovalcev, ki so nato temu vprašanju, kot je bilo logično pričakovati, posvetili največjo pozornost. Carbonejev odstop so za sedaj nekako »zamrznili« v pričakovanju nujnega političnega razčiščenja, do katerega bi moralo priti mogoče že v tem tednu. Danes se namreč sestane vodstvo tržaške federacije, ki ima na dnevnem redu poleg ocene političnega položaja na Tržaškem pred predložitvijo proračunov tudi »primer Carbone«, v ponedeljek pa se bo v Vidmu sestalo tudi strankino deželno vodstvo. O nesoglasjih in polemikah med tržaškimi in med furlanskimi socialisti pa je bil govor na torkovi izredni seji ožjega vodstva federacije PSI, ki sta se ga udeležila tudi De Carli in deželni podtajnik senator Castiglioni.

Strankin deželni odbor pa si je pred kratkim dokončno razdelil funkcije ter imenoval razne delovne komisije, ki se bodo ukvarjale s posameznimi



Gianfranco Carbone

problematikami. Tržačan Pittoni bo tako sledil inštitucionalnim vprašanjem, v deželnem izvršnem odboru pa bo odgovarjal za mednarodne odnose.

Šolniki: v društva in ustanove namesto poučevanja v razredih

Društva in ustanove, ki delujejo na šolskem področju lahko zaprosijo šolske oblasti za pomoč šolnikov pri opravljanju raznih raziskav in drugih študij, seveda če le-te obravnavajo tematiko, ki je v tesni povezavi s šolstvom. Takšno sodelovanje šolnikov z društvi in ustanovami omogoča odločba, ki so jo sprejeli 26. maja lani.

Odločba predvideva možnost sodelovanja nadzorstvenega, vodstvenega in učnega osebja šol vseh vrst in stopenj pri pobudah univerzitetnih inštitutov, kulturnih in raziskovalnih inštitutov, pravno priznanih ustanovah in društvih, ki delujejo po statutu na izobraževalnem in šolskem področju. Pri tem sodelovanju pridejo v poštev le stalni šolniki, ki jih šolske oblasti za eno ali pa več let »oddeliijo« ustanovi ali društvu, da v njihovem sklopu opravijo raziskovalno ali drugo delo. Oddeljeni šolniki bodo še naprej prejeli običajno plačo šolnikov, tekla jim bo tudi delovna doba, po končanem delu pa se bodo vrnili v šolo, kjer so prej poučevali.

Odločba točno omenja pobude, za katere lahko ustanove zaprosijo za pomoč šolnikov. Gre za raziskovalne programe in pobude na področju šolske vzgoje s posebnim poudarkom na vzgojno in didaktično raziskovanje; za izpopolnjevanje šolnikov; za inovacijske procese na raznih šolskih sektorjih; za obšolske dejavnosti v korist učencem, ki imajo težave z učenjem; za odnos z delom in za preventivne dejavnosti na področju narkomanije.

Društva in ustanove lahko zaprosijo za pomoč do 30. marca. Svoje prošnje morajo predstaviti ministrstvu za šolstvo, v njih pa morajo točno opisati predlagane pobude, njihov smoter, število šolnikov, ki naj bi opravljali predvideno delo. Predložiti morajo tudi kopijo statuta, s katerim lahko dokažejo, da delujejo na šolskem področju. Ministrstvo bo nato do 30. aprila točno določilo obseg in število šolnikov, ki bodo oddeljeni za pobude. Le-te bodo začeli nato izvajati z naslednjim šolskim letom. Ob koncu šolskega leta bodo morala društva in ustanove predstaviti pristojnim uradom na ministrstvu potek pobude in oceno dela.

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja s sedežem v Trstu je v tem sklopu že razpisal dve delovni mesti v okviru sodelovanja s šolo, za kateri pa lahko, kot rečeno, zaprosijo le stalni šolniki.

Nerešeno vprašanje openskega pokopališča

Je sedaj konec s težavami?



Strokovna ustanova »Geokarst« s sedežem v Trstu je v teh dneh začela s tehničnimi in z geološkimi izvidi v sklopu načrta za razširitev starega openskega pokopališča. Kot prica gornja tabela, ki so jo postavili na zid pokopališča, je omenjena izvide naročila tržaška občina, potem ko je občinski svet dokončno razčistil to zapleteno zadevo ter tako dejansko odprl

pot za začetek prvih gradbenih del. Vse skupaj pa je sedaj podrejeno ključkom izvidov »Geokarsta« in obveznemu mnenju Krajevnih zdravstvenih enot, kot izrecno določa zakon v teh primerih. Upati je le, da bo sedaj konec vseh birokratskih (in tudi političnih) težav in ovir, zaradi katerih Openci že več kot deset let čakajo na rešitev tega perečega vprašanja.

Koordinacijski odbor vasi vzhodnega Krasa bo razpravljajl o vrsti odprtih vprašanj

Življenje v vaseh vzhodnega Krasa poteka navidez zelo mirno, tako da ima človek občutek, da se tod že dolgo ne dogaja nič posebnega. Če pa nekoliko pobrskamo po tem (ne)dogajanju, se iz navidezne dremave vsakdanjosti izlušči marsikaj zanimivega. Predvsem se veliko novega dogaja na kulturno prosvetnem področju, kjer se o bogateno s svežimi pobudami uspešno razvija pred leti začeto sodelovanje med tremi ku' turnimi društvi iz Trebče, Bazovice in Padrič. Toda o tem bomo podrobneje spregovorili drugič.

Dejavnost krajevnih organizacij gre namreč še v druge smeri, kar je prav tako vredno vse pozornosti. Predvsem gre organizacijam v sedanjih fazah za izoblikovanje nekakšnega inventarja vseh odprtih in nerešenih vprašanj. Teh je, kot vsi dobro vemo, na pretek. Odnos upravno političnih oblasti do številnih problemov slovenskih vasi se v zadnjih letih ni bistveno premaknil na boljše. Prav zato so potrebne nove pobude in novi pritiski in to je osnovno spoznanje, ki navdihuje vzhodnokraške organizacije, združene v Koordinacijskem odboru vzhodnokraških vasi, pri njihovi obnovljeni dejavnosti.

Po vrsti stikov med predstavniki

posameznih vasi je prišlo do sk'epa, da se bo Koordinacijski odbor čimprej sestel in poglobil nekatera vprašanja. Dnevni red prvega sestanka v tem letu je dokaj obsežen. Naj navedemo le najpomembnejše točke.

Med problemi, o katerih je bilo v preteklosti že veliko razpravljanja, je nekdanje ezulsko taborišče ob pokrajinski cesti na Padričah, ki je bi' o svojčas namenjeno za jetnišnico za mladoletne. Ta zamisel, proti kateri je krajevno prebivalstvo odločno nastopilo, je dokončno propadla in po zadnjih vesteh naj bi se za odkup teh obsežnih prostorov zanimala tržaška občinska uprava, ki je že naslovlila ustrezno prošnjo na pravosodno ministrstvo. Kaj namerava Občina v teh prostorih narediti, ni znano, dejstvo pa je, da bi morala vsekakor upoštevati nekdanje mnenje vzhodnokraškega prebivalstva, ki je predlagalo, da bi del bivšega taborišča uporabili za družbeno kulturni center za potrebe slovenskih vasi. To zahtevo bo Koordinacijski odbor spet sprožil.

Drugi nerešen problem so davčna bremena na smeti, kar so doslej občutili samo pri Banih in kar naj bi raztegnili tudi na druge vasi. Občinska določila so v tem pog'edu dokaj

čudna in bi jih bilo treba zato primerno prilagoditi dejanskim razmeram po vaseh.

Nekaj povsem novega je vprašanje bazovskega pokopališča. Čez nekaj let se bo verjetno zgodilo tako, kot se je zgodilo na Opčinah, zato je Koordinacijski odbor mnenja, da je treba pravočasno ukrepati in poskrbeti za razširitev pokopališča, da ne bodo ljudje prisiljeni pokopati svojih rajnih pri Sv. Ani.

Veiko razburjenja so povzročila občinska dovoljenja za gradnjo hišic za »kmečke« potrebe po Krasu. Tako so nekateri ljudje iz mesta, pod pretezo kmetovanja, prišli poceni do vikendaric, medtem ko si Kraševci še marsikje ne morejo privoščiti niti popravil v razpadajočih poslopjih. Občina bo morala dati o tem odgovor, meni Koordinacijski odbor, ki bo v zvezi s tem sprejel ustrezne ukrepe.

Nadalje bo Koordinacijski odbor razpravljajl o nekaterih podrobnostih v zvezi s predvideno gradnjo vozlišč hitre ceste, o odnosih z upravnim svetom Konzorcija, ki upravlja Center za znanstvene in tehnološke raziskave, o nerešenih problemih prostovoljne gasilske službe, o dvojezičnih napisih ter nekaterih drugih vprašanjih.

Jutri ponovitve baletne igre »Čriček in mravlja«

Po uspehah predstav v lanskem decembru se Slovenski dijaški dom »Srečko Kosovel« ponovno predstavlja občinstvu s ponovitvijo baletne igre Čriček in mravlja. Predstave bodo jutri, 27. januarja, ob 9., 10.30 in 15. uri v dvorani Kulturnega doma v Ul. Petronio 4. Jutranje predstave so organizirane za šole, medtem ko je popoldanska predstava namenjena otrokom otroških vrtcev in vsem ostalim, ki bi si želeli ogledati to predstavo.

Vstopnice za popoldansko predstavo bodo na razpolago pri blagajni.

Nastopa preko 90 učencev in dijakov slovenskih in italijanskih mestnih šol.

Sodelovanje slovenskih in italijanskih otrok v taki dejavnosti, ki ne postavlja jezikovnih ovir, predstavlja koristno izkušnjo pri uveljavljanju medsebojnega spoznavanja in je izraz omike ter prijateljskega sožitja v našem mestu.

● Tržaška občina bo namestila omrežje postaj za ugotavljanje stopnje onesnaženja ozračja. Sklep odbora predvideva, v prvi fazi namestitve treh postaj, ki bodo povezane z osrednjo elektronsko centralo. Namestitve je predvidena v treh letih in bo stala 850 milijonov lir.

● Jutri, 27. januarja, ob 18. uri se bo sestel tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu obravnavo tekočih zadev. Istega dne ob 18.30 se bo sestel tudi tržaški pokrajinski svet.

Med bližnjim pastoralnim obiskom pri Sv. Jakobu

Številni stiki tržaškega škofa s slovenskimi verniki in društvi

Tržaški škof Lorenzo Bellomi bo od sobote do petka, 10. februarja, na pastoralnem obisku pri Sv. Jakobu. Podoben obisk je opravil pred nekaj meseci v miljski občini, ko je med zasедanjem miljskega občinskega sveta spregovoril in pozdravil slovenske občane v slovensčini.

Tudi med obiskom pri Sv. Jakobu se bo tržaški škof srečal s Slovenci. Že prvi dan bo pridigal pri slovenski maši. V nedeljo bo maševal in pridigal za slovenske vernike pri nedeljski maši.

V torek, 31. januarja, bo namenil cel dopoldan obisku slovenskih šol in vrtca pri Sv. Jakobu. Najprej se bo ob 9.30 srečal z malčki otroškega vrtca. Uro kasneje bo obiskal osnovno šolo »J. Ribičič«, zato pa še srednjo šolo »I. Cankar«. Torkov dopoldan, na slovenskih šolah bo zaključil s srečanjem s profesorskim zborom srednje šole »I. Cankar«. Popoldne ob 18.30 se bo srečal tudi s starši otrok, ki obiskujejo slovenske šole pri Sv. Jakobu.

Naslednjega dne, 1. februarja, bo tržaški škof obiskal naš dnevnik in Založništvo tržaškega tiska. V četrtek, 2. februarja, bo ob 9. uri slovenska maša z udeležbo osnovne šole »J. Ribičič«, v torek, 7. februarja, zvečer pa se bo srečal s slovenskimi organizacijami v šentjakobskem domu.

Pastoralni obisk bo tržaški škof zaključil v petek, 10. februarja, z zaključnim shodom vseh župljanov v šentjakobski cerkvi.

Poleg omenjenih obiskov se bo tržaški škof srečal še z drugimi organizacijami in društvi, ki delujejo na področju Sv. Jakoba. Tako bo na primer obiskal delavce ladjedelnice Sv. Marka, Center za mentalno zdravje, šentjakobski rajonski svet in sedež Konzorcijalnega podjetja za prevoze (ACT).

Uspeh zbiranja podpisov

V devinsko-nabrežinski občini se nadaljuje zbiranje podpisov za podporo predloga za kandidacijo predsednika republike Pertinija za Nobelovo nagrado za mir. Občani lahko podpišejo omenjeni predlog na občinskem sedežu v Nabrežini od 8. do 14. ure.

V Miljah pa so medtem z zbiranjem podpisov že zaključili, zbirali pa so jih tri dni. Miljski župan Bordon je že posredoval svojemu rimskemu kolegu 394 zbranih podpisov ter se zavzel za vse nadaljnje pobude v tem oziru.

● Danes opoldne se bodo na tržaškem županstvu sestali načelniki svetovalskih skupin v občinskem svetu, ki se bodo dogovarjali o poteku jutrišnje seje občinske skupščine. Prejšnje dni pa so se sestale razne komisije, ki so obravnavale razne probleme s področja javnih del, urbanistike in skrbstva.

KAKO PRAVILNO RABITI ELEKTRONSKO BLAGAJNO



Na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Ul. Cicerone 8 je bil v ponedeljek prikaz o rabi tako imenovanih elektronskih blagajin (»registratori di cassa«). Te so v smislu ustreznega državnega zakona iz lanskega februarja dolžni imeti vsi trgovci z letnim prometom nad 200 milijonov lir. Članom SDGZ, ki so se pobudi naše strokovne organizacije odzvali tako rekoč stoddostno, sta delovanje novih blagajn (pa tudi novih elektronskih tehnic) obrazložila tehnika tovarne Ursino.

Leto dni po objavi omenjenega zakona, ki mu je sledilo šest ministrskih odlokov in nič koliko pojasnilnih okrožnic, problem elektronskih bla-

gajn še ni rešen: trgovci plačujejo mastne globe, ker njihove blagajne ne ustrezajo predpisom, česar pa niso sami krivi. Sedaj kaže, da bo zakonodajalec spet podaljšal rok za to, da se trgovci dokončno lahko prilagodijo zakonskim določilom, sicer za nadaljnjih 90 dni.

● Demokrščanski poslanec Sergio Coloni je naslovil na zakladnega in finančnega ministra vprašanje o davku IRPEF na doklade bivših deportirancev v nacistična koncentracijska taborišča. Po Colonijevih trditvah ne bi smeli te doklade obdavčiti, kakor niso npr. obdavčene vojne pokojnine.

Nadaljuje se akcija za preprečitev škode zaradi eksplozij na Proseku

Nadaljuje se akcija, ki jo je sprožila Kmečka zveza skupno s prizadežitimi lastniki s Proseka in iz Devinčine, za preprečitev nadaljnje škode na poslopih, ki jo je doslej povzročila uporaba razstreliva pri gradnji nove avtoceste, katere dela potekajo v sedanjem trenutku prav v višini obeh vasi. Nova avtocesta bo namreč na tem odseku tekla pod sedanjo višino sedanje državne ceste 202, zaradi česar mora gradbeno podjetje izkopati globok in širok jarek, za gradnjo katerega je spričlo geološke sestave tal potrebna uporaba razstreliva.

Vsak dan se v obeh vaseh okrog poldne slišijo močne eksplozije, ki so se sicer po besedah nekaterih po prvih protestih nekoliko ublažile, po besedah drugih vaščanov pa je jakost teh eksplozij več ali manj vedno enaka. Na tem območju zato raste zaskrbljenost prebivalstva, saj so dela pri katerih je potrebna uporaba razstreliva skoraj še na začetku: gradbeno podjetje bo namreč moralo še izkopati jarek za kakih šeststo metrov dolžine.

Škodo, ki je bila doslej povzročena je treba javiti na gradbeno podjetje Place Moulin: nekateri so to že storili, drugi pa so včeraj popoldne imeli priložnost, ki jim jo je nudila Kmečka zveza, da so na sedežu Kulturnega doma na Proseku lahko izpolnili in podpisali obrazce o prijavi škode, ki jih bo nato KZ izročila gradbenemu podjetju. Komur pa iz raznih obveznosti tega še ni uspelo narediti, so mu vedno na razpolago uradi Kmečke zveze v Ul. Cicerone. Ponovno pa je treba poudariti, da je

treba škodo nujno prijaviti in zahtevati pravično odškodnino (predstavnik podjetja je na zadnjem javnem sestanku dejal, da je podjetje zavarovano tudi za te primere, škodo pa bo seveda moral oceniti strokovnjak, ki bo moral tudi odločiti, ali so to škodo res povzročile eksplozije razstreliva), sicer bo vsaka ustna prižoba zaman.

Na zadnjem sestanku pa se je ravno tako izkazalo, da bo po vsej verjetnosti potreben pravni postopek, da bi podjetje ublažilo jakost eksplozij, saj sta tako predstavnik Place Moulin kot zastopnik mineralnega okrožja, ki nadzoruje ta dela, zagotavljala, da se vse strogo dela po predpisih posebne pokrajinske komisije. Pilatovski sta si umila roke, kar je seveda spravilo v veliko nejevoljo prizadete, ki na lastnih hišah vidijo posledice teh eksplozij.

Mnogi doslej prizadeti in mnogi, ki se boje, da bi se čez nekaj časa ne znašli v podobnem položaju so ravno tako včeraj formalno pooblastili Kmečko zvezo, da v njihovem imenu sproži pravni postopek, seveda v primeru, da bi ostale dosedanje prijave škode v kakšnem zaprašenem predalu. Treba bo torej najprej videti kakšna bo reakcija podjetja. Sicer pa bo Kmečka zveza predno bo sprožila pravni postopek sklicala vse tiste, ki so jo za to pooblastili, na katerem bo podrobno obrazloženo, kaj bo to terjalo od vsakogar. Tudi v tem primeru velja, da se vsi zainteresirani, ki niso včeraj utegnili pooblastiti KZ glede tega problema, lahko zglasijo v njenih uradih v Ul. Cicerone.

Vprašanje sen. Gerbčeve glede gasilske službe

Slovenska senatorka Gerbec je naslovila na notranjega ministra vprašanje, ki zadeva gasilsko službo. Senatorka ugotavlja, da je trenutno 1270 usposobljenih gasilcev, ki so stalno zaposleni. Pokličejo jih v službo samo v primerih velike potrebe, zaposleni pa so le dvajset dni letno. Po drugi strani je znano, da marsikje v državi primanjkuje ljudi v organiku gasilskih služb, ki se zaradi tega marsikdaj znajdejo v težavah. Vključitev 1270 nestalnih gasilcev v organik bi prav gotovo pripomogla k vidnemu zmanjšanju teh težav. Tako meni senatorka Gerbec, ki vprašuje pristojnega ministra, kdaj in kako namerava ukrepati, da bi prišlo do izpolnitve organika in sploh do okrepitve gasilske službe.

● Tržaška občina sporoča, da bo občinski bazen Bianchi v nedeljo, 29. januarja, zaprt občinstvu zaradi neke plavalne manifestacije.

● Predsednik deželnega sveta Turello se je včeraj sestal s predsedniki vseh sedmih stalnih deželnih komisij in z njimi proučil vprašanje delovanja teh organizmov deželnega zakonodajnega organa; srečanja ste se udeležila tudi predsednik skupščine Tonel in predsednik posebne komisije za komunitarne zadeve Štoka.

»Benečija 83« v Slovenskem klubu

Pobuda, ki ne sme zamreti



Pretekli tork so se v Slovenskem klubu predstavili mladi udeleženci in nosilci raziskovalnega tabora, tokrat tretjega, ki je od 29. avgusta do 11. septembra lani potekal v Špetru Slovenov. Po »Barkovljah 81« in »Dobrodu 82« je bila tokrat na vrsti Benečija, s čimer so udeleženci in organizatorji s to dragoceno pobudo povezali vse tri pokrajine, v katerih živimo Slovenci v Italiji.

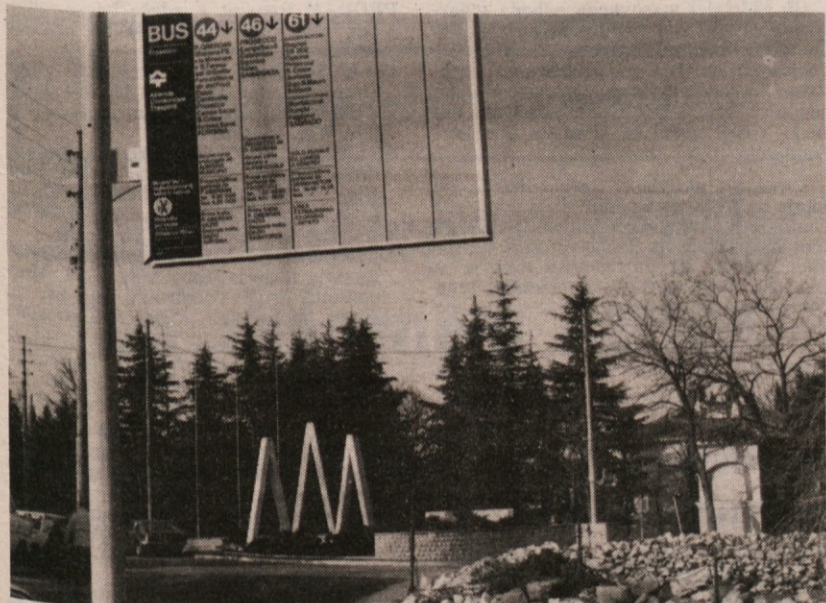
Tretjič so tudi rezultate svojega raziskovanja prinesli v Slovenski klub in jih pregledno predstavili njegovemu občinstvu, potem ko je bila prva predstavitev takoj po zaključku tabora namenjena prav domačinom v Špetru Slovenov. Ob vabljenih diapozitivih, ki so pričevali tako delovno kot družabno orazčje s tabora in ki jih je v pretežni meri prispeval vodja tehnike agencije Alpe Adria Sergio Ferrari, je stekla beseda prirediteljev in udeležencev. Za prve so govorili Milan Pahor za Odsek

za zgodovino pri NŠK, Pavel Stranj za Slovenski raziskovalni inštitut in Marina Pertot za Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko. O delu posameznih raziskovalnih skupin pa mladi udeleženci sami: Igor Gombač za zgodovinsko, Marko Legiša za sociološko, Katja Verginella za etnološko, David Pupulin za geografsko in Mitja Vecchiet za naravoslovno.

V klubu si je bilo moč ogledati nekaj zbranega gradiva po posameznih raziskovalnih področjih, kot na primer vrsto primerkov kamnin in rastlinja, ki so jih zbrali naravoslovci, zemljevide in grafične ponazoritve geografov in sociologov ter skice zgodovinskih in etnografskih značilnosti.

Večer se je zaključil z razpravo, ki je še enkrat potrdila veljavnost mladinske raziskovalne izkušnje, kakršne v matični domovini prirejajo že 13 let. Poleg koristnih rezultatov dela, ki jih vsakokrat tudi objavijo, gre poudariti njen vzgojno izobraževalni pomen, dragocen kot dopolnitev višješolskemu pouku in kot način razvijanja samostojnega in kritičnega raziskovalnega dela. Posebej velja omeniti pomoč, ki jo je lanskemu taboru nudil tržaški sedež RAI in njegovi slovenski uredniki, ki so v trinajstih radijskih oddajah posredovali ves potek raziskovalnega dela in omogočili na magnetofonskih rokovih shraniti dragoceno gradivo. Razprava je izzvenela tudi v upanju, da se bodo mladinski raziskovalni tabori kljub denarnim težavam, ki jih spremljajo, lahko nadaljevali in se še obogatili, tako kakovostno kot po obsegu.

Avtobusne table brez slovenščine



Konzorcijalno podjetje za prevoze (ACT) je dalo v preteklih dneh postaviti na avtobusnih postajališčih na Krašu velike informativne table, ki opozarjajo na vožnje avtobusov in na posamezne avtobusne proge.

Table so povsem podobne tistim, ki so jih pred časom postavili v središču mesta in v predmestjih. Kljub temu da je predsednik Konzorcijalnega podjetja De Gavardo obljubil, da bodo postavili na Krašu dvojezične table,

ni na tablah niti besedice slovenske, saj se ne moremo niti najmanj zadovoljiti samo z besedo »bus«, ki je kvečjemu le mednarodna označba za postajališče.

Kot rečeno so table podobne tistim, ki so jih postavili v mestu. Če so za mesto prikladne, moramo pa vseeno izraziti dvom o njihovem estetskem ujemanju s kraško pokrajino, o čemer zgovorno priča tudi slika posneta na Proseku.

V torek v dvorani kulturnega društva

Žerjalovi filmi o Škedenju izredno navdušili Škedenjce

V torek je Aljoša Žerjal s svojimi filmi že spet pritegnil veliko število ljudi v dvorano škedenjskega kulturnega društva.

V uvodni besedi je Žerjal napovedal publiki, da je poleg filma o Triglavu in filma o tržaškem kiparju Stocchi, pripravil še nekaj presenečenj za škedenjske domačine.

S svojo izredno fotografijo, polno poezije, kot je za Aljošo že značilno, nas je popeljal na vrh očaka Triglava. Med publiko je bilo izredno živahno, saj so kar naprej med seboj komentirali in gledalcu se je zazdelo, da se še sam vzpenja po skalnih robovih proti vrhu.

Naslednji film je bil posebno zanimiv, ker se je na platnu odvijalo postopno ustvarjanje kiparja Stocce, ki je prikazal kipec od zamisli na papirju do dovršenega dela. Končno pa napovedana presenečenja. Aljoša nam je zavrtel svoja prva dela izpred 25 let, še v črno-beli tehniki. Navdušenja ni bilo konec, saj so domačini spoznali domače »soline«, ki danes žal ne obstajajo več, ker jih je železarna Terni popolnoma zadržala. »Soline« z malim portičem, kjer so stari Škedenjci imeli zasidrane svoje

barke. Navdušenje pa se je stopnjevalo, ko je Aljoša po škedenjskih ulicah, s svojo fotokamero ovekovečil vse stare škedenjske posebnosti, ki jih danes tudi ni več. Smeha ni manjkalo; res pripravil nam je pravo presenečenje.

Za zaključek pa je Žerjal zavrtel še arhivska dokumentarca, in sicer svečanost ob poimenovanju škedenjske osnovne šole po Ivanu Grbcu iz leta 1980 in posnetke otroške celovečerne igre »V kraljestvu palčkov«, ki so jo v sezoni 1968-69, ob priliki praznovanja stoletnice kmečke čitalnice v Škedenju, pripravili požrtvovalni prosvetarji z otroškim dramskim odsekom. To je bil dokument izredne vrednosti, saj je bila otroška dramska skupina, ki je zajemala vso takratno škedenjsko mladino, v tistih letih tako plodna, da je naštudivala kar šest daljših in krajših odrskih igrice.

Ob zaključku večera je publika nagradila umetnika z burnim ploskanjem. Aljoša pa je obljubil, da se bo čimprej spet oglašil, saj ima še in še gradiva, ki bi ga rad pokazal svojim sovaščanom.

M. W.

Štirje ranjeni pri Nabrežini

Včeraj ponoči se je na Trbiški cesti, v višini nabrežinskega železniškega nadvoza pripetila prometna nesreča, ki je terjala štiri ranjene. Avtomobil fiat 128, ki ga je upravljala 22-letni mehanik Gianfranco Indri, stahujoč v Miranskem drevoredu 83, je iz še nepojasnjenih razlogov zavozil na nasprotno stran cestišča, kjer je silovito trčil v peugeot z videmsko registracijo, ki ga je upravljala hotelski vratar Demetrio Butò. Na kraj nesreče je takoj prispeel rešilec Rdečega križa, ki je odpeljal ranjence v glavno tržaško bolnišnico. Voznik fiat-a Gianfranco Indri se bo moral zdraviti 20 dni na ortopedskem oddelku zaradi večkratnih domnevnih zlomov po nogah in možganskega pretresa, njegova spremljevalka, 19-letna študentka Nadia Mosca, pa se bo na istem oddelku zdravila 30 dni, tudi ona zaradi večkratnih zlomov in udarcev po nogah. Šofer videmskega avtomobila Demetrio Butò se bo zdravil le deset dni zaradi udarcev po nosu in obrazu, njegova žena, 51-letna Cornelia Leonarduzzi por. Butò, ki je sedela v avtu ob možu pa se bo zdravila 15 dni zaradi udarcev v prsni koš. Po prvih izsledkih je nesrečo povzročila prevelika hitrost.

Velesejemska ustanova vabi fotoamaterje

Vodstvo Ustanove za tržaški velesejem prireja ob priliki »Motor showa«, ki bo od 8. do 11. februarja v prostorih velesejma, razstavo fotografij na temo »Od dveh do štirih koles«. Vabilo k udeležbi je prejel tudi slovenski fotografski krožek Foto Trst 80, ki vabi vse slovenske fotografe, ne glede na to ali so vključeni v krožek, naj posredujejo svoje črno-bele ali barvne fotografije v velikosti 13x18 ali 24x30 centimetrov uradu Zveze slovenskih kulturnih društev, Ul. sv. Franciška 20/II in sicer do 17. ure v ponedeljek, 6. februarja. Zaželeno so vse tehnike, vsak fotoamater, ki se bo prijavil pa bo prejel posebno izkaznico za vstop na velesejem. O vračanju razstavljenih fotografij bodo udeleženci pravočasno obveščeni.

Foto Trst 80 hkrati sporoča, da bo v Občinski galeriji v kratkem fotografska razstava, h kateri vabi vse zainteresirane. Razmislijo naj o kaki posebni tematiki, natančnejše informacije pa bodo pravočasno prejeli.

Uspel glasbeni večer v kinu Alcione

Koncert lahke glasbe, ki ga je v tork zvečer v kinodvorani Alcione priredil glasbeni odsek »Il posto delle fragole« ob ponovni vzpostavitvi delovanja organizacije avtorskih filmov AIACE, je žel prodoren uspeh. Kinodvorana je bila natrpana z mladimi navdušenci, mnogo pa jih je celo ostalo zunaj, ker je bila ob tej priliki dvorana pretesna. S svojimi izvirnimi besedili so na glasbenem večeru nastopile bluz in rock skupine Nuova Dimensione, Chisei-chevuo in Bluesharp. Po zaključku koncerta so odgovorni opozorili na pomanjkanje dvoran v Trstu, kjer bi lahko vadile in nastopale glasbene skupine.

Zborovska revija v dvorani Cristallo

V tržaškem gledališču Cristallo bo jutri, 27. januarja, ob 20.30 prvi del zborovske prireditve »Corinsiemes«, ki jo prireja združenje italijanskih pevskih zborov (USCI). Na petkovem koncertu bodo sodelovali tržaški otroški in mladinski zbori »Clarets«, »Silvio Pellico« in »S. Pio X«, moški pevski zbor »Val Rosandra«, polifonski zbor cerkve S. Maria Maggiore ter mešani pevski zbor »Igo Gruden« iz Nabrežine. Drugi del revije bo na sporedu v nedeljo, 5. februarja, ob 18. uri.

JUTRI V TRŽAŠKEM AVDITORIJU Okrogla miza o knjigi »Komunisti v Trstu«

»Samo odprto razmišljanje o preteklem in sedanjem dogajanju v Trstu lahko pripomore, da bomo preboleli pekoče rane, ki še vedno razdvajajo naše mesto in ga priklepajo na preteklost brez miru.« S to mislijo bo tržaška federacija KPI priredila jutri, 27. januarja, ob 18. uri v Avditoriju okroglo mizo o knjigi »Komunisti v Trstu. Težka identiteta«, ki je pred kratkim izšla pri založbi Editori Riuniti. Knjiga je pomemben prispevek za poznavanje in razumevanje demokratičnega gibanja v Trstu ter za širše razmišljanje o zgodovini tu živčih skupnosti.

Okrogle mize se bo udeležil član vsedržavnega vodstva KPI Alessandro Natta, ki je knjigi napisal tudi uvod. Poleg njega bodo sodelovali član vsedržavnega vodstva KD Corrado Belci, časnikar Giorgio Cesare in prof. Jože Pirjavec. Sledila bo razprava, ki jo bo vodil pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli.

● General Luciano Palandri je od včeraj novi načelnik inšpektorata finančnih stažnikov za severno in vzhodno Italijo, ki ima svoje pristojnosti tudi nad našo deželo.

† Sledil je svoji Ani naš dragi

Anton Parovel

(TONIN)

Pogreb bo jutri, 27. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ivanu.

Žalujoci: hči Laura, sin Nino z ženo Marjano, vnuki, pravniki ter drugo sorodstvo

Trst, 26. januarja 1984

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta)

† Zapustil je svoje drage

Ivan Gustin

(KRENICNE)



Pogreb bo jutri, 27. januarja, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče na Repentabor.

Žalostno vest sporočajo: žena, sin, mati, brat in drugo sorodstvo

Veliki Repen, 26. januarja 1984 (Pogrebno podjetje Ul. della Zonta)

Ob izgubi drage mame Marjete Legiše vd. Gruđen izreka globoko sožalje sinu Stanku in hčerki Zori

SK Devin

Pogovor z dirigentom Hermanom Antoničem

Med mladimi še vedno premalo zanimanja za zborovsko petje



Devinski zbor z dirigentom Hermanom Antoničem

Dekliški zbor iz Devina je zelo pomemben dejavnik kulturnega življenja v devinsko-nabrežinski občini. O dejavnosti in težavah te skupine smo se pogovarjali z dirigentom zbora Hermanom Antoničem.

Ti si že več let stalni pevec »Fantov izpod Grmade«, kako si postal tudi dirigent devinskega dekliskega zbora?

Pri moškem zboru »Fantje izpod Grmade« pojem že od samega začetka in moram reči, da me je vloga dirigenta vedno zanimala in privlačila. Mesto dirigenta pri dekliskem pevskem zboru iz Devina sem prevzel pred 12 leti, začetek ni bil tako enostaven, saj sem bil v bistvu samouk. Nekaj glasbene podlage sem sicer imel, ker sem že prej igral orgle v devinski cerkvi. Prve pevke so že pele v dekliskem zboru pokojnega prof. Ambrozeta, nato pa so se zavzele, da bi tudi v Devinu ustanovili pevski zbor. Tako se je vsa stvar za-

čela, poprijel sem za delo, prebiral strokovne knjige, poslušal zbere, opazoval dirigente in obiskoval tečaje. Pred štirimi leti pa sem prevzel tudi vodstvo mešanega pevskega zbora »Lipa« iz Bazovice in si tako nabral novih izkušenj, ki mi dajejo velika zadoščenja.

Katere pesmi zajema v glavnem vaš repertoar?

Začrtamo si v začetku vsake sezone program, ki ga potem iz raznih razlogov tudi spremenimo. Hotel sem poudariti, da smo vsi zelo obremenjeni z delom in se večkrat zgodi, da smo primorani spremeniti naše načrte. V glavnem se dobro pripravimo na tradicionalni vsakoletni »Božični koncert« in seveda za vse nastope. Skušamo predvsem valorizirati domače slovenske skladatelje, mlajše in starejše, v letošnji sezoni pa se bomo usmerili tudi v polifonsko glasbo in skušali izvajati tudi kakšen modernejši motiv.

Kaj vam ni prišlo na misel, da bi lahko s »Fanti izpod Grmade« ustanovili mešani pevski zbor?

Ideja o sodelovanju z moškim pevskim zborom je med nami vedno prisotna, večkrat smo jo tudi izvedli, vendar vsi skupaj imamo res premalo časa na razpolago, saj imata tako dekliski kot moški zbor v teku leta več nastopov, na katere se je treba pač dobro pripraviti. Čeprav nam primanjkuje časa, upamo, da bomo ob koncu sezone skušali zapeti v mešani postavi vsaj nekaj novih pesmi, kar pa ne bo tako enostavno.

Marsikateri zbori doživljajo v tem času hude krize. Kako si to razlagaš?

Danes zbori čutijo predvsem problem mladih. Mladina se za zbor ne zanima, ker je njihovo oko uperjeno v druge cilje. Mladih, ki jih petje veseli in do tega nekaj čutijo, pa je zelo malo. Tudi na šolah je po mojem mnenju premalo glasbenega življenja. Mladinci, ki nadomestijo starejše člane v zborih, so komaj na začetkih in od njih ni mogoče pričakovati čudežev. Zaradi tega je kvaliteta zborov tako valovita in nestabilna.

Ali je vaš zbor v letošnji sezoni pridobil kaj novih pevk?

Moram reči, da je stanje precej razveseljivo, saj smo pridobili dve pevk, eno pa smo na žalost izgubili. Zbor šteje sedaj 21 članice, ki redno hodijo na vaje. Naj povem, da prihajajo dekleta iz Jamelj in Sablčev in iz Mavhinj. Večina jih je iz Devina, iz Štivanja in Medje vasi pa nimamo nobene predstavnice, kar je res škoda.

Tvoja predvidevanja in predvsem upi za prihodnost...

Nobena od pevk in niti jaz sam ne hrepenimo po velikih in slavonspevnih dosežkih, naša skupna želja in upanje je, da bi iz leta v leto dopolnjevali naš program in s tem še bolj utrdili in popestrili prijateljstvo in družabnost, ki nas že več let uspešno povezuje.

BORIS DEVETAK

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA	75.500 lir
POLLETNA	54.500 lir
MESEČNA	10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoč račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekoč račun št. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekoč račun št. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekoč račun št. 8333

Razna obvestila

KD Fran Venturini priredi v soboto, 28. t.m., ob 20. uri v Kulturnem centru »Anton Ukmar - Miro« KONCERT MLADIH. Nastopili bodo: kitarista M. Feri in F. Guštin, vokalni sekstet A. M. Slomšek ter vokalno-instrumentalni ansambel iz Brega.

V ponedeljek, 30. t.m., bo ob mesecu katoliškega tiska večer v Društvu slovenskih izobražencev posvečen goriški Mohorjevi družbi, ki bo prihodnje leto slavila 60-letnico. O delu in vlogi te ustanove bo govorila prof. Nadja Pahor-Verri. Začetek predavanja v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

Slovensko planinsko društvo Trst prireja danes, 26. januarja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20/II družabni VEČER Z DOMAČIMI DIAPOZITIVI. Člani SPDT bodo prikazali posnetke z izletov, predvsem iz Makedonije, z alpinističnih in plezalnih podvigov in posnetke raziskovanj v kraškem podzemlju. Vabljeni!

Ob 40-letnici masovnega odhoda v partizane priredi sekcija Zveza borcev Boljunc v hotelu Maestoso v Lipici 11. februarja ob 17. uri »Partizanski družabni večer«. Prijave sprejemajo krajevne sekcije VZPI-ANPI. Zabavali vas bodo Veseli godci in sezanski orkester. Vabljeni!

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje vabi svoje ter člane Zveze vojnih invalidov NOV, kot tudi prijatelje, na predavanje o »Drugem pohodu 30. partizanske divizije v Beneško Slovenijo« ob 40. obletnici tega pomembnega dogodka. Predavanje bo danes, 26. t.m., ob 18. uri v prostorih v Ul. Petronio 4, predavatelj pa bo novinar in udeleženec tega pohoda Jože Koren.

Naročnine za radio in TV

Finančna intendantca je objavila zneske naročin za državni radio in televizijo. Letna naročnina za črno-belo televizijo znaša 42.680 lir, polletna 21.785 lir in trimesečna 11.365 lir. Za barvno televizijo pa znaša letna naročnina 78.910 lir, polletna 40.280 lir in trimesečna 21.020 lir. Za radio pa je taksa za celo leto 3.630 lir, za šest mesecev 2.340 lir, za tri mesece pa 1.700 lir. Naročnino je treba plačati najpozneje do 31. januarja na poštni tekoči račun št. 2105.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična ob 14. do 20. ure in praznična ob 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

darovi in prispevki

Ob obletnici smrti Danila Štublja daruje žena Justina 50.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Avgusta Rukina darujeta Jožica in Štefanija 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Vojkovo mamo Alojzijo Mijot darujeta Marija in Rosana Prezzi 30.000 lir za SZ Bor.

V počastitev spomina Justine Sosič darujejo Angela, Lojze in Mariella Cijak 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na pok. Josipa (Pepija) Obada darujeta Danila in Danilo Ukmar 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Justine Santini (Mavhinje) daruje Stanko Zidarič 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Avgusta Rukina (iz Križa) daruje Stanko Zidarič 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob pok. Umberta Blažine daruje Pepka Černjava (Gabrovca 34) 10.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.

Prispevki za spomenik padlim v NOB iz Briščikov: družina Bužan - 5.000 lir,

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRAŠICE, velike in majhne prodaja podjetje Grudina, Gorica, Ul. Brigata Sassari 49, tel. (0481) 391-063.

ODSTOPIM LICENCO za restavracijsko bar in za točenje alkoholnih pijač veljavno v občini Devin - Nabrežina. Telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

PRODAM skoraj nov gumijast čoln znamke BAT, letnik 1983, dolžina 4 m, motor mercury, 20 HP, letnik 1983, 2 uri vožnje, za 2.500.000 lir. Telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Bajta 69. **PRODAM** plinski kuhinjski s pečico v najboljšem stanju. Tel. 040/571-274 ob uri kosila.

ODDAM kompletno sobo in še nekaj pohištva. Tel. 040/227-262.

IŠČEMO gospodinjstvo pomočnico, nudimo hrano, stanovanje in dobro plačo. Tel. 040/639-536.

PRODAM Renault 4, rdeče barve, oktober 1982. Tel. 040/64-380 ob uradnih urah.

17-LETNO dekle išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/211523 od 15. ure dalje. **IŠČEMO** stanovanje v najem za največ 3 leta. Tel. 040/942621.

AGENCIJA RIVIERA prodaja zidove drogerije pri Sv. Jakobu - Trg Puercher (16 kv. m) - 26.000.000 lir. Za informacije telefonirati na št. 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

AGENCIJA RIVIERA - tel. 040/224426 prodaja udobno stanovanje v Ul. Marchesetti, drugo nadstropje, 110 kv. m, 35 kv. m balkona in parkirni prostor.

PRODAM 6 mesecev rabljen štedilnik tudi za centralno ogrevanje. Dimenzije 60X60 cm. Tel. 040/226518 - zvečer.

ODDAMO v najem vinograd 1.500 kv. metrov, delno obdelan, samo sposobni osebi. Ponudbe na Primorskem dnevniku, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Grljan«.

HIŠO, obnovljeno z neobdelanim vrtom, dajemo v najem. Ponudbe na Primorskem dnevniku, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Proseke«.

NUDIMO po zelo ugodni ceni filtre za vino »della toffola« s ploščami 40 cm in filtre drugih znamk. Telefon 0481/84756 - 7.

OBVESTILO

Cenjenim strankam in čitateljem sporočamo urnik sprejemanja objav na Primorskem dnevniku:

- ogase, osmrtnice in raznovrstna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure na oglasnem oddelku Publiet — tel. 775275
- od 13. ure do 20.30 samo osmrtnice na uredništvu Primorskega dnevnika — tel. 794672

Oglasni oddelk PUBLIET



IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

Ob Pregljevi stoletnici novelo Matkova Tina in drobce iz romana Tolminci za oder pripravil Tone Partljič.

DANES, 26. januarja, ob 20.30 v gledališču »France Prešeren« v BOLJUNCU

V soboto, 28. januarja, ob 20. uri v Domu J. Ukmar v SKEDNJU

Gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Edvard Albee »Gospa iz Dubuque« v jutri, 27. t.m., ob 20. uri v Avditoriju v Portoržu.

VERDI

Jutri, 27. t.m., ob 19.30 tretja predstava Wagnerjeve opere »Siegfried«, red H/E. Dirigent Mathias Kuntzsch, režiser Peter Werhahn.

Gledališče Verdi priredi od 3. do 15. februarja v Avditoriju ciklus baletov za dijakke tržaških šol posvečenih Ostržku. Vstopnice po 500 lir je mogoče naročiti od torka dalje pri blagajni gledališča, in sicer od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana
V soboto, 28. t.m., ob 10. uri: Otroška matineja — Sovjetski risani filmi.

Velika dvorana

V nedeljo, 29. t.m., ob 19.30: Koncert dunajskih simfonikov.

Okrogla dvorana

Jutri, 27. januarja, ob 22. uri: Nočni program »Pavlihov večer 83«.

Koncerti

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 27. januarja, ob 20.30 KONCERT DUA HRVATIČ - OMAN, violina - klavir. Na sporedu Beethoven, Srebotnjak, Ravel in Franck. Vabljeni!

Razstave

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Do 2. februarja je odprta razstava Hlatvayjevih karikatur vsak dan od 17. do 19. ure, in ob nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »Malou«. Režija: Jeanine Meerapfel.
Maxivideo: 18.30 — 21.00 »The priest of love - La vita di David Herbert Lawrence«.

Ariston 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Una gita scolastica«. Režija: Pupi Avati.
Eden 17.00, 18.40, 20.20, 22.15 »Vacanze di Natale«. Christian De Sica, Jerry Calà.

Fenice 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Fantozzi subisce ancora«.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Porno labbra bagnate di sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Frenesie erotiche e bagnate«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.10 »Occhio malocchio prezzemolo e finocchio«. Lino Banfi.

Grattacielo 16.30 — 22.00 »Acqua e sapone«. Carlo Verdone.

Mignon 16.00 — 22.00 »Il libro della giungla«, risani film.

Capitol 16.30 — 22.00 (tel. 726-813) »Sapore di mare II. - Un anno dopo«.

Aurora 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Serenade«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30, 18.20, 20.10 in 22.00 »Stayng alive«. Režija: Silvester Stallone. J. Travolta.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »American perversion«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 film koncert »The great rock 'n roll swindle«. Sex pistols.

Radio 15.30 — 21.30 »Lyla, profumo di femmina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aleone 16.00 — 22.00 »Gigolò«. David Bowie, Sydne Rome.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Cankar vabi na otvoritev razstave Stojana Zafreda jutri, 27. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Ul. Montecchi 6; flautistka Erika Slama pa bo izvajala krajši glasbeni spored.

SKD Barkovlje priredi jutri, 27. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12 »Predavanje o vinogradništvu in vinoposništvu«. Sodelovala bosta Stane Raztresen in dr. Mario Gregorič. Sledila bo praktična skušnja, to je skromna pokušnja domače kapljice.

Moški pevski zbor V. Vodnik - Dolina vabi vse pevce na redni občni zbor, ki bo danes, 26. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani.

KD Rovte - Kolonkovec priredi 28. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih predavanje z diapozitivi o potovanju Fabia Gergoleta po Indiji in Sri Lanki.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 26. januarja
PAVLA
Sonce vzide ob 7.34 in zatone ob 17.01
— Dolžina dneva 9.27 — Luna vzide ob 1.42 in zatone 11.53.

Jutri, PETEK, 27. januarja
JANEZ

Vreme včeraj: temperatura zraka 4 stopinje, zračni tlak 1006,9 mb raste, brezvetrje, vlaga 73-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Annamaria Autiero, Marco de Murgurio, Maria Ventura.
UMRLI SO: 69-letni Guerrino Vascotto, 19-letni Luciano Speroni, 75-letna Valeria Cesco por. Marcusa, 86-letna Anna Zehetmaier vd. Picech, 80-letni Ricciotti Cassoni, 78-letna Bruna Lavrencic vd. Parma, 66-letna Antonia Zupan por. Chersicla, 83-letni Ciro Mondisano, 75-letni Giovanni Fabiani, 75-letni Giuseppe Sandrin, 85-letni Ugo Mangini, 69-letna Anna Cassio vd. Dudine, 76-letni Milan Cigoj, 86-letni Giacomo Lonzar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11, Prosek in Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Prosek, Zavljje.

Patronat KZ - INAC svetuje

Prيرهja B. Simoneta

Dodatna starostna pokojnina

VPR.: »Zakoni o pokojninah se stalno spreminjajo, tako da dostikrat ne veš, kaj ti pritiče. Vse je stvar interpretacije. To velja tudi zame, ki se nahajam v nekoliko posebnem položaju. Sem namreč državni upokojenec, od INPS prejemam nizko dodatno pokojnino približno 40.000 lir na mesec, sedaj pa sem že pet let vpisan pri kmečkem zavarovanju. Zanima me naslednje: bom lahko čez dve leti dobil od INPS minimalno pokojnino, saj bom tedaj imel sedem let kmečkega zavarovanja in pa osem let odvisne delovne dobe, na osnovi katere dobivam sedaj pokojnino INPS? Ali bo dobivanje minimalne pokojnine pogojeno od zadnjega zakona, ki upošteva, kakšen je upokojenčev dohodek? Če ne bom dobil minimalne pokojnine, se mi sploh splača vpis v kmečko zavarovanje?« S. M.

Ne glede na vsebino obstoječih ali bodočih zakonov na pokojninskem področju, lahko že takoj ugotovimo, da se vaša dodatna starostna pokojnina pri INPS ne bo bistveno spremenila, niti če boste lahko čez dve leti uveljavili skupno 15 let pokojninske dobe pri zavodu INPS (8 let delovne dobe pri splošnem obveznem zavarovanju in 7 let pri kmečkem pokojninskem skladu). Dejstvo je namreč, da ste tistih 8 let zavarovalnih prispevkov že začeli izkoriščati in INPS vam pravilno nakazuje le efektivni pokojninski znesek 40.000 lir, brez vsakršnega integriranja na minimalni pokojninski znesek. Čez dve leti, ko boste po vsej verjetnosti že dopolnili 65. leto starosti, boste lahko priključili 7 let kmečkih prispevkov na dodatno starostno pokojnino, vendar pa INPS ne bo tedaj pokojnine ponovno obračunal na osnovi 15-letne skupne pokojninske

dobe, temveč bo izračunal, koliko znaša dodatek, ki bo z ozirom na skromne kmečke prispevke dokaj nizek. Minimalna pokojnina ne bo torej mogla dozoriti v nobenem primeru zaradi preprek formalne in bistvene narave. Tudi v teoretičnem primeru, da ne bi danes uživali dodatne starostne pokojnine INPS, bi čez dve leti ne bilo gotovo, če vam bi bila dodeljena minimalna pokojnina. Zadnji zakon ni sicer povsem jasen, če državni uslužbenici, ki imajo obenem pri INPS dodatno pokojnino na osnovi vsaj 15-letne pokojninske dobe, obdržijo pravico do minimalne pokojnine, ki jim je doslej pripadala na podlagi razsodbe ustavnega sodišča. Za to bo treba počakati na avtentično interpretacijo zakona, ki načeloma pogojuje za vse kategorije upokojencev pravico do integracije pokojnine na minimalni znesek z ozirom na vse ostale dohodke upokojenca, ki ne smejo presegati dvakratnega zneska minimalne pokojnine. In končno še odgovor na vaše zadnje vprašanje. Vaš vpis v kmečko zavarovanje ne sme biti odvisen od tega, kakšne pokojninske pravice boste nato pridobili. Po zakonu mora namreč biti obvezno vpisan v kmečko zavarovanje vsak neposredni obdelovalec, ki pretežni del svojega časa posveti tej dejavnosti in ima od tega tudi glavni vir dohodkov. V vašem primeru pa so pokojninski dohodki verjetno višji od tistega, ki ga imate od kmečkega dela.

● Opozarjamo upokojence, da so po zakonu dolžni najpozneje do konca tega meseca dostaviti državnemu zavodu za socialno skrbstvo INPS tako imenovano samoizjavo o prejemkih. Gre za obrazec Mod. REDA.

Ženska in njena stvarnost

Zapostavljenost ženske na delovnem mestu

Da je vzrokov za zapostavljenost žensk na delovnem mestu zelo veliko, je že stara resnica. Prav tako še vedno drži ugotovitev, da novi italijanski zakon o enakopravnosti med moškim in žensko na delovnem mestu ni odpravil ne odkritih kršitev določil ne globljih vzrokov, ki vodijo k diskriminaciji. Kljub vsemu povedanemu in tolikokrat podčrtanemu, pa bi verjetno nobenemu ne prišlo na misel, da je med diskriminatorskimi merili tudi telesna višina.

Obstoj starega predpisa iz leta 1940, oziroma samo delčka paragrafa so širši javnosti razkrili primeri treh uslužbenk italijanskih kaznilnic, ki so jih odpustili, ker so bile premajhne. Po kraljevskem dekretu št. 2041, ki nosi datum 30. julij 1940, morajo biti namreč uslužbenke kaznilnic visoki najmanj 160 cm. V skladu z duhom in črko celotnega dekreta bi uslužbenke morale nesporno pripadati arijski rasi in biti vpisane ali v fašistično stranko ali pa v gibanje fašistične mladine. Zadnji del dekreta je prekladal že sam kralj, in sicer z dekretom z dne 2. avgusta 1943, medtem ko so v Italiji vrnili civilne pravice židom z zakonskim dekretom dne 20. januarja 1944.

Nekako pozabljen je zato ostal v veljavi samo prvi del, ki se seveda ni nanašal izrecno na ženske, toda dejstvo je, da so ženske v povprečju nižje od moških.

Pred dnevi pa je italijanski pravosodni minister Mino Martinazzoli odločil, da je odpust strojepiske Antonelle Cialesi, ki je visoka »samo« 1,55 m in ki je bila v službi v kaznilnici v Volterra, povsem neutemeljen. To pa po-

meni, da se bo v najkrajšem času lahko vrnila v službo.

Prav tako bi se morali vrniti v službo še ostali dve uslužbenki uprav kaznilnic, ki so jih odpustili zaradi premajhne višine. Donatello Guzzo, ki je delala v upravi pordenonske kaznilnice, so odpustili pred kratkim, medtem ko je bila Patrizia Delisotta, ki je bila kot knjigovodinja zaposlena v beneški kaznilnici, brez službe že več kot leto. Direkten poseg pravosodnega ministra, na katerega so seveda tudi leteli očitki, da ima večjo veljavo okrnjeni kraljevski dekret kot določila ustave in novega zakona o enakopravnosti na delovnem mestu, je torej rešil tri v nebo vpjioče primere o očitni diskriminaciji.

Toda tudi za druga področja javne uprave veljajo podobna določila. Zaradi »nezadovoljive višine« na primer marsikatero žensko niso prepustili k natečajem za zaposlitev. Prvič je do tega prišlo pred sedmimi leti, ko dekleta, ki je bilo visoko 1,74 m, niso vzeli v poštev za službo kurirja v poslanski zbornici. Pravilnik je namreč predpisoval kot najnižjo normo 180 cm.

Dekle je vložilo priziv na Deželno upravno sodišče za Lajac; vendar pa je poslanska zbornica, predno je prišlo do obravnave, januarja 1980 pod predstvom Nilde Iotti sklenila, da zniža »normo«. Tako je prvič v italijanski zgodovini pet uslužbenk smelo vstopiti v poslansko zbornico.

Še bi lahko našli primere, do katerih je na primer prišlo v poštne službi ali v železniškem državnem podjetju. Do nedavnega tudi ni bilo tako enostavno postati kurir v italijanskem bančnem zavodu; interesi so namreč morali dokazati, da so vsaj dve leti služili vojaški rok pri karabinjerjih, pri finančni straži ali pa v okviru službe javne varnosti. Ženske seveda ustreznih potrdil niso imele.

Večinoma so se sicer, kot tudi navedeni posamezni primeri rešili ali zaradi posega pristojnih ministrov ali pa po dolgih sodnih razpravah. Prav zaradi tega je skupina komunističnih poslank predlagala, da bi iz pravilnikov javnih natečajev izpustili vse iste zahtevane pogoje, ki diskriminirajo ženske. Samo tako, so zatrile podpisnice zakonskega osnutka, ne bi več prihajalo do kršitev ustavnih načel.

(bip)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
- 12.05 Halo... Raffaella? — vodi Raffaella Carrà
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 Dnevnik 1
- 14.00 Halo... Raffaella? — zadnji poziv
- 14.05 Po poteh Kalifornije — TV film
- 15.00 Italijanske kronike — Kronike motorjev
- 15.30 Šolska vzgoja
- 16.00 Cartoni magici
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 — Kratke vesti
- 17.05 Forte fortissimo TV top — vodi Corinne Cléry, Sammay Barbot, Barbara D'Urso
- 18.00 Knjižne novosti
- 18.30 Coupo al cuore — TV film
- 19.00 Italia sera — vodita M. Damato in E. Bonaccorti
- 19.40 Almanah in Vermenske razmere
- 20.00 Dnevnik 1
- 20.30 Test — vodi Emilio Fede
- 22.00 Dnevnik 1
- 22.10 Movie Movie — Viva De Sica! 5. nadaljevanje
- 22.55 Koncert
- 23.55 Dnevnik 1 — Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

- 12.00 Che fai, mangi? — oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri
- 13.30 Capitol — TV nadaljevanka
- 14.15 Tandem — prvi del oddaje

- 14.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
- 14.35 Tandem — drugi del oddaje v teku oddaje nagradno tekmovanje in risanka
- 16.30 Šolska vzgoja
- 17.00 Visite a domicilio — TV film
- 17.30 Dnevnik 2 — Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due — vodi Rita Lalla Chiesa
- 18.30 Dnevnik 2 — Športne vesti
- 18.40 Le strade di San Francisco — TV film
- 19.45 Dnevnik 2 — Vesti
- 20.30 Mixer
- 21.45 Saranno famosi — TV film
- 22.35 Dnevnik 2 — Nocoj
- 22.45 Dnevnik 2 — Športne vesti v teku oddaje: Lugo di Romagna — boks: Damiani - K'assen Ob koncu Dnevnik 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

- 16.00 Šolska vzgoja
- 16.30 Orgoglio e pregiudizio — 2. del
- 17.40 Šolska vzgoja
- 18.10 Sto italijanskih mest: Sanremo
- 18.25 Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Dnevnik 3 — Deželne vesti
- 20.05 Šolska vzgoja
- 21.30 Dnevnik 3
- 22.05 La strada scarlatta — film, ki ga je režiral Fritz Lang
- 23.45 Evrovizija: Cannes, Rock koncert. Nastopa Van Morrison in The Richard Thomson Band

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 Čebelko Hlaček
- 9.25 Erazem in potepuh
- 10.50 Darwinova pustovščina — ameriški film
- 12.20 Nina in Ivo — Vse deljeno s sedem
- 17.40 Poročila
- 17.45 Utonilo je sonce - Nejakaj, Mihi, mladinska nadaljevanka
- 18.25 Pomurski obzornik
- 18.40 Beša simfonija — dok. oddaja
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik 1
- 19.55 Vremenske razmere
- 21.00 Propagandna oddaja
- 21.05 Edvard Kardelj — spomini
- 22.15 Tommy's pop show — 2. del

Zagreb

- 9.15 Zimski spored za dijake
- 18.25 Kronika občine Split
- 18.45 Mali veliki svet
- 21.05 Olimpiada skozi čas — kviz

Koper

- 14.00 in 16.30 Odprta meja
- Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki: TRZIČ — Delavska manifestacija TRST — Vpis v slovenske otroške vrte in osnovne šole KONTOVEL — Regulacijski načrt VIDEM — Šolniki za mir TRST — Slovenski klub: Mladi raziskovalci med beneškimi Slovenci TRST — Napoved baletne igre »Črček in mravlja«
- 17.00 TV D — Novice
- 17.05 TV šola — Kozmos
- 17.30 Slovenski narodni plesi
- 18.00 Rya — serijski film
- 18.50 Risanke
- 19.30 TV D — Vse danes
- 19.50 Drevi
- 20.00 Z nami pred kamero
- 20.30 Rumpo'e — serijski film
- 21.20 TV D — Nocoj
- 21.30 Video mix — glasbena oddaja

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija — vodi Aba Carcato
- 9.00 Una vita da vivere — TV roman
- 10.00 Rubrike
- 10.30 Alice — TV film
- 12.10 Help — glasbena igra
- 12.30 Bis — nagradno tekmovanje
- 13.00 Il pranzo è servito — nagradno tekmovanje
- 13.30 Sentieri — TV roman
- 14.30 General Hospital — TV roman
- 15.30 Una vita da vivere — TV roman
- 16.50 Hazzard — TV film
- 18.00 Il mio amico Arnold — TV film
- 19.00 Arcibaldo — TV film
- 19.30 Zig, Zag — nagradno tekmovanje
- 20.25 Superflash — kvizi
- 23.00 Lou Grant — TV film
- 24.00 Sport: košarka

RETEQUATTRO

- 8.30 Ciao, ciao — program za mladino — Rivanke
- 9.30 Mr. Abbott e famiglia — TV film
- 10.00 Lotta per la vita — TV film
- 11.00 Uomini violenti — film Nastopata Barbara Stanwick in Glenn Ford
- 12.20 Fantasilandia — TV film
- 13.20 Maria, Maria — novela
- 14.00 La villa bianca — novela
- 14.50 Il ragazzo e il leopardo — film
- 16.20 Ciao, ciao — program za mladino — Risanke
- 17.50 Lobo — TV film
- 18.50 Marron Glacé — TV film
- 19.30 M'ama non m'ama — nagradno tekmovanje
- 20.25 I due mondi di Charly — film
- 23.30 Sportna oddaja
- 00.30 FBI — TV film

ITALIA 1

- 8.30 Chappy — risanka
- 8.50 Cara, cara — novela
- 9.50 Febbre d'amore — TV roman
- 10.15 Veneri in collegio — film
- 12.00 Gli eroi di Hogan — TV film
- 12.30 Strega per amore — TV film
- 14.00 Cara, cara — novela
- 14.45 Febbre d'amore — TV roman

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Trim za vsakogar; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Belezka; 12.00 Zdravniški nasveti - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: »To je pa laži!«; 14.30 Pop - Magazin; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtno srečanja; 18.30 Glasbene poudobe.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutrnanji koledar; 6.15 Vremenska napoved - Cestne razmere - EP - Objave; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper: Glasba, zanimivosti, reportaže; 13.45 Glasbeni utrinki iz zamejstva: tri narodne v izvedbi mešanega zbora Primorec iz Trebč;

V Primorskem dnevniku bomo poročali o razpravi o obmejnem sodelovanju v izvršnem svetu slovenske skupščine. V Sežani se bodo sestali kmetijski strokovnjaki z obeh strani meje, delegati postojnske občinske skupščine bodo pretresali razvoj drobnega gospodarstva. Na valu 202 pa bomo dopoldne predstavili postojnsko zimsko središče Kalič, ob 13.20 vabimo k pogovoru ob 60-letnici nogometu v Sežani, ob 17.30 pa bo radijska porota o dragih počitniških obveznostih.

- 14.00 Objave, kinospored, EP; 14.20 Pevski zbor Consortium Musicum iz Ljubljane v Kulturnem domu v Trstu; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.25, 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik - Objave; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Jutro ob glasbi; 7.00 Buongiorno giorno; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pošta; 10.10 Leteci zmaj; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Popoldanski program; 14.32 Popolari e dintorni; 16.00 Jugoslavija - vse o počitnicah; 16.15 Edig Galletti; 18.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutrnanja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Il diavolo a Pontelungo - nadaljevanka; 11.30 Top story - lahka glasba; 12.03 Via asiago Tenda; 13.20 Karavana; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Aktualnosti; 18.05 Srečanje z Raffaello Carrà; 19.30 Audiobox; 20.00 Vetrina del Premio Italia '83; 21.50 Glasbeni odmor; 22.00 Pogovor s poslušalci; 23.05 Telefonski poziv.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Zbrane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtine, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansamblom Tonija Hervola; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Drobne skladbe poljske skladateljice Graznye Baciewicz; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansamblom Slavka Žnidaršiča; 20.00 Četrtno večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Poročila; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta pomevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

Tržiški kovinarji včeraj vnovič na protestni manifestaciji

Skoraj istočasno z napovedanim sestankom med predsednikom deželnega odbora Comellijem in predsednikom državne ustanove IRI Prodiem, se stanek je bil včeraj v Rimu, so tržiški kovinarji, včeraj zjutraj izvedli novo, množično protestno akcijo, da bi ponovno opozorili na dramatičen položaj v podjetjih z državno udeležbo, zlasti pa še v ladjedelnici. V treh ločenih sprevodih so okrog 9. ure odšli izpred glavnega vhoda v ladjedelnico ter obšli glavne ulice v središču mesta. Uslužbencem ladjedelnice, ki so v dopolnilni blagajni so se pridružili delavci Ansaldo, kjer imajo, čeprav v zmanjšanem obsegu, prav tako opravka z dopolnilno blagajno. Včeraj zjutraj so v tem podjetju imeli dveurno stavko.

V primerjavi s podobno in glasno manifestacijo pred kakšnim tednom je včerajšnja potekla povsem drugače. Delavci so šli tiho v sprevodih skozi mesto, brez običajnega ropotanja z bobni in drugimi zvočnimi pripravami. Mogoče je tak, tih in umirjen način protesta učinkoval globlje med prebivalci Tržača in vsemi tistimi, ki so se včeraj zjutraj znašli v tem kraju. Ladjedelnica predstavlja s svojimi 3500 zaposlenimi motor celotnega gospodarstva v dobrih delu goriške pokrajine in v Spodnji Furlaniji, perspektive da bi to vlogo ohranila tudi



v bodoče pa so iz dneva v dan bolj omejene.

Kakšen je bil uspeh srečanja med Comellijem in Prodiem, zaenkrat še ni znano. Upravičeno pa lahko sklepamo, da sta govorila pretežno o globalnih ukrepih za reševanje gospodarstva v tržiški in goriški pokrajini ter o vlogi podjetij z državno udeležbo v tem okviru. Ni mogoče pa ob tem mimo, sicer že nekajkrat izraženih na-

povedi, da je spričo najhujše krize do sled v ladjedelnici treba iskati hitrih rešitev za premostitev dramatičnega položaja. Rešitev je v skorajšnji poveritvi naročil, novih seveda, sicer se bo večina delavcev v podjetju že v prihodnjih tednih znašla v dopolnilni blagajni.

In prav na dramatičnost položaja so z včerajšnjo manifestacijo vnovič opozorili tržiški kovinarji.

Pričakovanje in skepticizem glede podaljšanega urnika

Precejšnje zanimanje, nekoliko razdvojenosti, pa tudi dosti negotovosti in skepticizma. Tako bi lahko označili vzdušje na srečanju s starši, ki ga je goriška občina priredila v torek z namenom, da nekoliko poglobi informiranje v zvezi z uvajanjem podaljšanega urnika v nekaterih prvih razredih nižjih srednjih šol.

Mnenja o tej novosti so še zelo deljena, kar je prišlo do izraza tudi v torek. Ravnatelj Giacchino Grasso je skušal poudariti predvsem pozitivne aspekte uvajanja — na prošnjo določenega števila staršev — razredov s 6 do 10 ur tedensko daljšim poukom. Več prostora bi lahko odmerili študiju tujega jezika, znanstvenih in drugih, danes še preveč zanemarjenih predmetov. Podaljšanje urnika bi moralo odpirati pot tudi novejšim oblikam učenja, gotovo pa je, da bodo profesorji več časa v stiku z dijaki in jih bodo tako lahko bolj spoznavali in ocenjevali.

Pomisliki in skeptične pripombe so nato prišle iz ust župana Scarana. Spregovoril je najprej kot oče in dejal, da so po njegovem mnenju otroci danes že preveč v šoli in da bi morali preživljati več časa v družini. Od dodatnih ur dijaki ne bi imeli velikih koristi, predstavljale pa bi prevelik dodatni napor. Te besede so utirle pot njegovemu »županskemu« po- segu: uvajanje podaljšanega urnika

pomeni tudi popoldanski pouk, to pa predpostavlja zagotavljanje menz in avtobusnih prevozov. Stroške bi morala kriti občina, ki pa nima dovolj denarja, zato je brez ovinkov povedal, da bodo razrede s podaljšanim urnikom morda lahko uvedli po nekaterih šolah (verjetno predvsem tam, kjer so dijaki doma iz mesta in se zato ne postavljajo hujši tehnični problemi), nikakor pa ne v vseh.

Sedili so posegi staršev in tudi pri teh je bilo opaziti izrazito nihanje med pričakujočim sprejemanjem in skeptičnim odklanjanjem novosti.

Srečanje bivših borcev

V Park hotelu v Novi Gorici bo 18. februarja tradicionalno družabno srečanje zamejskih borcev, aktivistov ter njihovih prijateljev in sorcev. Srečanje prireajo že več let slovenske sekcije VZPI-ANPI in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Gorškem. Na to srečanje je prišlo že nekajkrat po več kot 250 ljudi, ki so v sproščenem vzdušju bili skupaj en prijeten večer. Tudi letos bo tako. Kdor se želi udeležiti tega srečanja naj se nemudoma javi pri tajnikih in predsednikih sekcij VZPI-ANPI, kajti število mest je omejeno.

V sovodenjskem občinskem svetu so pričeli razpravo o proračunu

Na torkovi seji predstavili programsko poročilo

Z uvodnim poročilom o finančnem poslovanju v tekočem in prihodnjem letu, se je v torek zvečer v sovodenjskem občinskem svetu pričela razprava o proračunu. Finančni načrt morajo, kakor določa zakon, ki je bil izglasovan 27. decembra, krajevne uprave pripraviti in odobriti do konca februarja. Novost predstavlja uvodno poročilo, ki ga morajo vse občine, ne glede če so bile v prejšnjih letih obvezane za sestavo srednjeročnega finančnega in razvojnega načrta, odobriti do konca januarja in poslati na deželo. To pomeni korak naprej v postopku načrtovanja, čeprav še niso bila pozitivno rešena številna druga vprašanja, zlasti kar zadeva večje finančno možnost in samostojnost občin, je uvodoma poudaril odbornik za proračun Klemš v obrazložitvi bistvenih postavk letošnjega finančnega zakona. Sicer pa je bil ugoden premik tudi kar zadeva sam postopek oziroma roke odobravanja finančnega načrta. Lani in prejšnja leta so o teh vprašanjih razpravljali šele sredi leta. Letos je zamuda nekoliko manjša.

Glede usklajevanja finančnega načrta sovodenjske občine z deželnim triletnim načrtom, ne bi smelo biti nobenih težav, saj bodo letos in deloma prihodnje leto uresničevali že odobrene in deloma ali v celoti finansirane načrte. Vrednost vseh predvidenih investicij se približuje 700 milijonom lir, po proračunski vrednosti pa je na prvem mestu gradnja grezničnega omrežja v Rupi in na Peči (470 milijonov lir), za kar ima občina že zagotovljeno delno kritje. Drugi posegi se nanašajo na preureditev in razširitev pokopališča na Vrh, na popravilo šolskih poslopij v Gabrijah in Rupi, ureditev podvoza na Stradalti, izredno popravilo v otroškem vrtcu v Sovodnjah, ureditev gozdne ceste na Vrh in ojačitev javne razsvetljave na Peči. Poleg tega se nadaljuje postopek za urbanizacijo obrtniške cone v Rubijah, za kar so zagotovljena sredstva Gorškega sklada.

O porazdelitvi finančnih sredstev po posameznih področjih bo tekla beseda na prihodnjih sejah. V torek je občinski svet v zvezi s finančnim zakonom

sprejel le sklep o povišku cene električne energije, z 10 na 11 lir za porabe v gospodinskih in s 4 na 4,5 lire za kilovatno uro za porabe v industriji in drugih gospodarskih dejavnostih. Iz tega sklada bo občina dobila okrog 18 milijonov lir.

Na torkovi seji, ki jo je vodil župan Primožič, so nadalje odobrili vrsto sklepov, ki so časovno vezani in jih je treba odobriti do 31. januarja. Tako so odobrili finančni načrt stroška občinske knjižnice in pooblastili župana da na deželi predstavi ustrezno prošnjo za prispevek, ponovili pa bodo tudi prošnjo za dodelitev prispevka za gradnjo atletske steze zraven nogometnega igrišča. Odobrili so nadalje novi pravilnik za izvajanje javnih natečajev za zaposlovanje občinskih delavcev in uradnikov ter sprejeli nekaj drugih sklepov. Tako so soglasno odobrili predlog, da se na deželo pošlje ugodno mnenje glede gradnje športnega in kulturnega središča na Vrh ter obravnavali še nekatera druga vprašanja, o katerih bomo poročali v prihodnjih dneh.

Gledališki laboratorij bo letos v Gradišču

Prizadevanje mladega doberdobskega gledališčenika Darija Frandoliča, da bi pri nas razširil in poglobil poznavanje sodobnega načina igranja, ki temelji na metodi Stanislavskega, je v preteklosti obrnilo že nekaj konkretnih sadov. Po dveh uspešnih dramskih seminarjih v Gorici bo sedaj na vrsti tretji, tokrat v Gradišču. Prireja ga tamkajšnje kulturno društvo Dramsam CRTTM v sodelovanju z goriskim Studio di Arte Drammatica, pod pokroviteljstvom Občine Gradišče in pokrajinske uprave.

Seminar se bo pričel v sredo, 1. februarja, v dvorani Bergamas v Gradišču. Vaje bodo enkrat tedensko tja do 27. junija. Kot že prejšnja dva bo sta tudi letošnji tretji seminar vodila ljubljanska igralka Janez in Andrej Vajevac, ki imata za seboj večletno izpopolnjevanje v Strasbergovem Inštitutu v Los Angelesu. Udeležencem seminarja bosta posredovala tehnike za relaksacijo, čutne in igralske tehnike, po katerih je zaslovel zani Actor's Studio v New Yorku. Seminarski program obsega tudi improvizacije in analize gledaliških ter literarnih tekstov.

Ker je število udeležencev omejeno, priporočajo prireditelji čimprejšnjo vpis. Zainteresirani lahko telefonirajo na številki 85340 in 78158, po 15.30 pa tudi v občinsko gledališče v Gradišču (tel. 99182).

Razna obvestila

Občinska uprava iz Dobrodober sklicuje v ponedeljek, 30. t.m., ob 19. uri v osn. šoli v Jamljah, sestanek s sledočim dnevnim redom: uporaba denarja od prodaje jurskih zemljišč. V mali dvorani Katoliškega doma bodo danes ob 20.30 predstavili knjigo »Slovinci ob Soči, med Brdi in Jadranom« Marjana Breclja.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

V KULTURNEM DOMU v Gorici

Edward Albee

GOSPA IZ DUBUQUA

Režija: DUŠAN MLAKAR

V nedeljo, 29. januarja, ob 16. uri

ABONMA RED A

v ponedeljek, 30. jan., ob 20.30

ABONMA RED B

v torek, 31. januarja, ob 20.30

ABONMA RED C

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Il tassinaro«.

VITTORIA 17.30—22.00 »Super porno action«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—22.00 »Fantomski subisce ancora«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »La chiave«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

PRINCIPE 18.00—22.00 »I piaceri di Brigitte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Ljudozerci Amazone«.

SVOBODA 18.00—20.00 »Pogrešani«. DESKLE Danes zaprto.

Prispevki

V počastitev spomina Marcella Pa-corja je Eida Nanut izročila knjižni dar slovenski osnovni šoli v Romljanu.

Proces zaradi odlaganja industrijskih odpadkov

Zadeva z odlagalščem industrijskih odpadkov v opuščeni gramoznici pri Romljanu, bo imela, kakor je bilo že napovedano, tudi sodni epilog. Pred okrajnim sodiščem v Tržiču bo 9. februarja proces proti 43-letnemu Silviju Lafranchiniju iz Tržača, 34-letnemu Armandu Cristiniju, lastniku avtoprevoznika podjetja iz Bresce in 54-letnemu Enniu Sinigu iz Trsta, upravitelju specializiranega podjetja za predelavo industrijskih odpadkov. Zagovarjali se bodo zaradi kršenja predpisov glede prevoza in odlaganja

industrijskih odpadkov in zaradi ponaredbe spremnih listin.

Občina Ronke se je prijavila kot civilna stranka. Zadeva je prišla na dan sredi aprila lani, ko so pri Romljanu ugotovili nedovoljeno odlaganje odpadkov, ki so jih vozili iz nekaterih strojarn v Lombardiji.

Z analizo so ugotovili prisotnost nekaterih zdravju škodljivih elementov.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

Moratti

TRŽIČ — Ul. S. Polo 135
Tel. 0481/73180

DO 30. 1. 1984 POSEBNA PRODAJA S POPUSTI DO 50% VSEGA BLAGA

NA ZALOGI: talne in stenske keramične ploščice, oprema za kopalnice, dodatni in okrasni artikli.



Obvestilo občini

Na pobudo KPI Zakonski osnutek o obnovi toplic v Tržiču

Skupina štirih svetovalcev KPI v deželnem svetu, med temi sta tudi Padovan in Bratina, je vložila osnutek zakona za ponovno odprtje toplic pri Tržiču. Osnutek je bil predložen v ponedeljek, kakor so pojasnili predlagatelji na srečanju z novinarji v ponedeljek zvečer.

Deželna uprava naj bi v smislu zakonskega predloga v desetih letih v ta namen dala na razpolago dve milijardi lir in sicer 800 milijonov kot takojšen prispevek, razliko pa v obliki posojila pod ugodnimi pogoji.

Na ta način naj bi spet obnovili toplice, objekt, ki je bil menda znan in upoštevan že v starih časih in o katerem je v Tržiču prav v zadnjih mesecih veliko govora. Toplice so že vrsto let povsem opuščene, ker je pred kakšnim desetletjem obveljala odločitev, da se objekta ne splača obnavljati. O zamisli predlagateljev zakonskega osnutka, naj bi obnovljene toplice vključili v dejavnost javne zdravstvene službe. Ob koncu pa še zanimivost: zemljišče, kjer stoji objekt, je last dežele, tržiška občina pa bi imela samo pravico izkoriščati črpalni vrelec.

Položaj in perspektive gospodarstva v F-JK

Na pobudo društva slovenskih ekonomistov v Italiji bo v četrtek, 2.

februarja, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma predaval prof. Vladimir Nanut, docent na tržiški univerzi in podpredsednik deželne finančne družbe Friulia. Govoril bo o položaju in perspektivah gospodarstva v Furlaniji - Julijski krajini.

Preklicana stavka v bolnišnicah

Sindikalna zveza uslužbencev v zdravstveni službi je začasno prekinila za jutri napovedano razčlenjeno stavko, ki naj bi trajala do 1. februarja. Upravni odbor goriške KZE je namreč izrazil pripravljenost za dogovarjanje glede spornih zadev. Prvi sestanek bo že danes popoldne v Gorici.

Samoprispevek v zdravstvu

V javnem večnamenskem socialnem centru v Ul. Bajamonti bo danes ob 16. uri predavanje o samoprispevku v zdravstvu. Predaval bo izvedenec sindikalne zveze sindikatov upokojencev. Predavanje je namenjeno predvsem starejšim občanom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

»Providenti«, Travnik 34, tel. 84972.

Prosečani in Kontovelci si že vrsto let prizadevajo za poimenovanje

Ivan Regent postal že simbol proseške osnovne šole

Revolucionarni fant s Kontovela



Ko te povabijo, da napišeš nekaj vrstic za stran Primorskega dnevnika, posvečeno stoletnici rojstva Ivana Regenta, lahko ubereš dvojno pot. Lahko se razpišeš o fantu s Kontovela, ki so ga poslali v Trst, da se izuči v spretnega izdelovalca sodov, ki pa ga je socialna zavzetost skupaj z dobršo dozo bistrosti, spretnosti in sreče spravila pol stoletja pozneje v sam vrh slovenskega političnega življenja. Lahko govoriš o njegovi angažiranosti znotraj socialno-demokratske stranke še pod staro Avstrijo, o njegovem časnikarskem delu pri Delavskem listu in kulturnem udejstvovanju pri Ljudskem odru. Omeniš lahko dejstvo, da je bil Regent eden redkih socialistov, ki se je leta 1914 odločno postavil proti vojni, opozoril na njegovo neustrašeno politično delo po priključitvi naših krajev k Italiji. Razpišeš se lahko o njegovi odločitvi za komunizem leta 1921 in če hočeš dati svojemu članku še nekaj novega, lahko opozoriš na korespondenco med Tumo in Regentom o Sovjetski zvezi in o komunizmu, kakor ga je hotel uveljaviti s pomočjo III. internacionale Lenin. Pri tem poudariš Regentovo povsem ortodoksno stališče in Tumove pomisleke, ali vodilni krogi na Ruskem poznajo socialne razmere v zahodni Evropi in ali ravnanje prav, da skušajo organizirati »svetovno revolucionarno stranko potom zaupnikov in s plačanimi agenti«. Če hočeš še naprej drezati v delikatne probleme, lahko omeniš Regentov odnos do nacionalnega vprašanja v dvajsetih letih, ki je bil v bistvu v soglasju s prepričanjem lepega števila tržaških komunistov (ne vseh), da gre za »buržuazne« probleme. Lahko pa v isti sapi zagotoviš, da je Regent že proti koncu dvajsetih let navezal stike s tigrovc in jim pomagal pri sodelovanju z italijanskimi antifašisti v Parizu. Nato boš omenil njegovo angažiranje moskovskem preganjanju, zato da bi KP Jugoslavije, Italije in Avstrije na pravičen način razčistile med sabo problem samoodločbe slovenskega naroda, pa še njegovo delo med vojno v okviru vseslovenskega odbora v prid narodnoosvobodilni borbi. Govoril boš nato o Regentovem povratku v domovino leta 1945, na-

šel boš visoke položaje, ki jih je zasedel, pa še ugotovil, da je leta 1948-49 stopil na Titovo stran in se odločno izrekel proti kominformu. Zaključil boš lahko s stavkom, ki ga je Regent izrekel na predvolilnem govoru v Kopru 14. aprila 1950: »Brez resnice ni komunizma! Kdor se oddaljuje od resnice, se oddaljuje od marksizma, zavrača marksizem. Komunizem ne potrebuje laži, ne ve, kaj bi z njo.«

Lahko pa izbereš tudi drugo pot in prav zato, ker dokaj racionalno verjameš v socializem in si prepričan, da je omenjena Regentova trditev pravilna, omeniš čudno dejstvo, da v treh zvezkih Regentovih »Poglavij iz boja za socializem« Stalin nikjer ni omenjen in da človek, ki je živel 20 let v Moskvi, v času ko je revolucija z veliko žlico žrla svoje otroke, da o tistih, ki njeni otroci niso bili, niti ne govorim, o vsem tem nima ničesar povedati. Zamisliš se nad tragiko revolucionarja, ljubitelja pravice, resnice, enakosti, pripravljenega žrtvovati za te vrednote življenje, ki se v nekem trenutku, bogve kdaj in zakaj, prelevi v profesionalnega revolucionarja, v kolesce administrativnega stroja države ali partije, in se sprašuje, ali se je fant s Kontovela te tragike zavedal in če se je, kako je z njo shajal.

JOŽE PIRJEVEC

Ime kontovelskega rojaka, družbenopolitičnega delavca, kulturnika in revolucionarja Ivana Regenta, je zadnja leta tesno povezano z vprašanjem osnovne šole na Proseku. Prosečani in Kontovelci si že osem let prizadevajo, da bi proseško osnovno šolo poimenovali po njem, vsi dosedanja napori pa so bili zaman: domačini so predstavili šolskim oblastem že tri prošnje za poimenovanje, od katerih sta bili prvi dve zavrnjeni, o tretji pa že skoraj poldrugo leto ni ne duha ne sluha; po vsej verjetnosti je obležala v predalih ali na Občini ali na šolskem skrbništvu.

Kulturne, športne, gospodarske, družbenopolitične organizacije in društva obeh vasi so se že 1976. leta izrekle za poimenovanje šole po Ivanu Regentu. Sklep je z večino (pet glasov proti dvema) sprejel tudi učiteljski zbor, predlog pa je podprlo Združenje staršev. Zaradi odklonilnega mnenja župana in prefekta je bila prošnja zavrnjena.

Drugo prošnjo so domačini vložili leta 1979. Tudi to so oblasti leto kasneje odklonile.

Prosečani in Kontovelci so predstavili še tretjo prošnjo. Konec 1981. leta naj bi se o njej pozitivno izrekel vladni komisariat. Prošnja je nato romala na občino, odtlej pa ni bilo o njej več govora.

V tork je poteklo 100 let od Regentovega rojstva na Kontovelu. Domačini bi gotovo na najlepši način proslavili to obletnico s tem, da bi izbrili poimenovanje šole po svojem velikem sinu.

Rojstna hiša na Kontovelu brez spominskega obeležja



V tej hiši, v starem predelu Kontovela, prav tik župnišča, se je 24. januarja 1884 rodil Ivan Regent. V družini Jožeta Regenta in Apolonije Zlobec se je rodilo še drugih devet otrok. To hišo sta pozneje prodala, nekaj Regentov oče, ostalo pa po materini smrti njegov brat Jože.

Še danes pa je Regentova rojstna hiša na Kontovelu brez vsakršnega spominskega obeležja, zato bi bilo prav, da bi vaščani Kontovela in Proseka ter njihove organizacije poskrbeli za postavitev table na pročelju te stavbe.

Kaj menijo o poimenovanju na Proseku in Kontovelu?

»Šola brez imena« že osem let v srcih domačinov

Kdaj bo proseška »šola brez imena«, kot jo nekateri domačini že s kančkom grenkobe in pesimizma imenujejo, poimenovana po Ivanu Regentu in kaj bo treba še vsega narediti, da se bo zadeva po tolikem prizadevanju prebivalcev Proseka in Kontovela vendarle premaknila s sedanje

mrtve točke? To vprašanje smo zastavili nekaterim domačinom oziroma predstavnikom tistih organizacij, ki se že od vsega začetka prizadevajo za poimenovanje proseške šole po kontovelskem rojaku.

»Naš rajonski svet je že takoj po svoji prvi neposredni izvolitvi posegel

pri takratnem županu Cecoviniju,« nam je povedal predsednik zahodno-kraškega rajonskega sveta Slavoljub Štoka, »ter ga pozval, da zadevo po dolgoletnem odlašanju vendarle uredi. V odgovor smo dobili samo generične in meglene obljube. Jasno je, da gre za politični problem, s katerim se upravitelji Liste za Trst sploh niso hoteli spoprijeti. Poznejši župan Rossi sploh ni odgovoril na našo prošnjo, v kratkem pa bom zaprosil za sestanek z županom Richettijem z upanjem, da bo on pokazal večjo občutljivost za rešitev tega vprašanja kot predhodniki, saj ne smemo pozabiti, da zahtevo po poimenovanju podpirajo vse demokratične sile, ki so zastopane v našem rajonu.«

»Kulturno društvo Prosek-Kontovel še dalje brezkompromisno podpira ime Ivana Regenta,« je izjavila njegova podpredsednica Zvonka Guštin »saj je bilo pred leti med prvimi pobudniki za akcijo poimenovanja proseške osnovne šole. Vsa prizadevanja za doseg tega cilja pa so v zadnjih mesecih žal nekoliko zamrla in v obeh vaseh prihaja čedalje bolj do izraza apatija ter nezaupanje v rešitev tega vprašanja. Čeprav sem sama resnica na ljubo malo pesimist, mislim, da je treba podobne tendence vseeno premagati in spet začeti z enotno in množično akcijo.«

»Starši otrok, ki obiskujejo proseško osnovno šolo podpirajo poimeno-

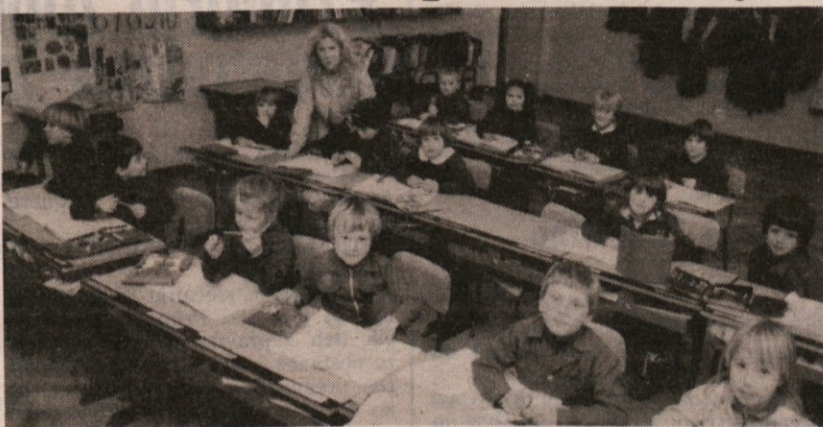
vanje po Ivanu Regentu,« je mnenja zastopnica staršev v šolskih izvoljenih telesih Slava Križman, »čeprav je tudi v naših vrstah v zadnjem času opaziti manj zanosa in manj borbenosti za doseg tega cilja. Spet se bo treba lotiti dela, čeprav danes sploh nihče ne zna povedati kje se je prošnja v resnici zataknila in kdo ovira to poimenovanje.«

»Opendo didaktično ravnanje, ki je pristojno za proseško šolo,« je povedala ravnateljica Lučka Križman, »je storilo že številne korake za ugoditev prošnje o poimenovanju šole po Regentu. Nekajkrat smo posegli pri šolskem skrbniku, sestali pa smo se tudi z vladnim komisarjem Sclarijem, ki je osebno pokazal precejšnje razumevanje do naših zahtev.«

Na strani Ivana Regenta, če lahko tako napišemo, so tudi učiteljice proseške šole. »Vsa akcija poteka brez prave zagnanosti,« nam je povedala ena izmed njih, ki nas je spomnila, da so nekateri že pred leti predlagali postavitev table na pročelje šole in to kot pritisk na pristojne oblasti. Predlog pa je naletel na gluha ušesa.

Stran pripravila
MARJAN KEMPERLE
in SANDOR TENCE

Bodo dočakali poimenovanje?



Prvi razred osnovne šole na Proseku obiskuje letos 16 otrok. Ironija usode je hotela, da jih poučuje prav pranečakinja Ivana Regenta, učiteljica Elisabeta Daneu. Bodo malčki dočakali poimenovanje šole po Ivanu Regentu predno bodo zapustili 5. razred?

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

48.

Potem sta odšla v hlev, da bi govorila na samem. Osojnik je že nekaj mesecev živel v negotovosti. Med prvimi aretacijami so se znašli v zaporu nekateri, s katerimi se je poznal in jim prinašal literaturo prek meje. Bal se je, da ga ne bi izdali. Zase je bil prepričan, da tudi pisnil ne bi, če bi ga prijeli, toda vsem ostalim le ni zaupal. Osoje so imele dan in noč stražo. Bodisi starši, žena, otroci ali pes so pazili, da je gospodar lahko pravočasno odšel v skrišališče. Da bi pobegnil čez mejo, mu je bilo pod častjo. Preveč je ljubil domačijo, ki mu je začela uspevati, še bolj pa ženo, ki mu je rodila dve punčki; tako se je rad šalil, da je z ženo pridobil pet deklet, ki mu bodo gotovo dobro stregle na stara leta. Zmajal je z glavo:

»Ne vem, kaj bo... Sedaj so se nas Lahi lotili tam, kjer nam najmanj prija...«

Tik pred valom aretacij je TIGR v krajih ob meji kaznoval dva nevarna ovaduha. Enega so našli utopljenega v reki, kamor naj bi bil zabredel, ker se je v gostilni preveč napil, drugi pa je padel čez skale. Na vitez je šlo za nesreči, vendar je bilo v

zvezi z njima slišati grozljive zgodbe s tihim podkom: »Kdor bo z Italijani, bo utonil ali pa se bo zgodilo z njim kaj drugega nepredvidenega.« To je pomenilo: »Smrt ovaduhom!«

»Karlo, zahvali se očetu, da me je opozoril. Reci mu, naj brez skrbi spi. Osojnika Italijani ne bodo dobili živega v roke. Za zdaj mislim, da o meni ne vedo nič. Izdajalca v vasi pa le poišči! Če ne, bomo morali nehati s konji, v gostilni bo treba utihniti in bolj previdni bomo morali biti pri žganjekuhi.«

Vrnila sta se v izbo. V medli svetlobi je Karlo opazil, da je Tina, starejša hčerka iz prvega zakona, odkar je ni videl, postala dekle. Prsi so se ji napele in tudi smehljala se je drugače. Prinesla mu je nekaj na mizo in ga gledala z občudovanjem.

Ko se je Karlo poslavljaj, mu je Osojnik dejal: »Pri Bečanovih je dovolj fantov, pri meni pa dovolj deklet! Ni vrag, da si ne bi bili nekoč še v žlahti!...«

BEGANJA

I.

Ko so se vrnile ptice iz daljnih južnih krajev, je zajel ljudi nov nemir. Prinesli so ga odmevi o vojni v Abesiniji.

Čas, ki se je bil nekaj let po vojni v svoji brezizhodnosti skoraj ustavil, je začel teči z noro naglico. Dišalo je po spremembah in nevihtah. Musolinijev imperij se je celo leto pripravljaj na vojno. Leta 1935 pa je izvedel agresijo na afriški celini. Začela se je roparska tekma med velesilami, kako razdeliti med seboj že razdeljeni svet.

S tribun so odmevali hujskaški govori, množice so rjovele in pozdravljale duceja s stegneno desnico, po ulicah je bobneče korakala vojska, sirene so tulile, fanfare pele, bobnarji so udarjali ritem maršev, iz cerkvenih stolpov se je razlegalo zvonjenje. Željam za zmago se je pridružila tudi cerkev, celo papež je blagoslavljal bataljone, ki naj bi ponesli slavo italijanskega orožja v daljne dežele.

Strah, ki ga je bil zasejal varnostni policijski komisar Losanna po vaseh v pokrajini ob meji, ni ostal brez posledic. Zavedni kmetje so se potuhnili, po gostilnah niso več peli prepovedanih pesmi, TIGR se je umaknil globoko v ilegalo in tudi razredčeni komunisti so delovali kar se da prikriti.

Pri Bečanovih se je marsikaj spremenilo. Očeta so poklicali na občino. V pisarni, kjer so podaljševali dovoljenja za opravljanje gostinske obrti, so mu povedali v obraz:

»Francesco Maslo, država pričakuje od ljudi, ki jim gre na roko, ne samo zvrhanjo mero lojalnosti, marveč tudi sodelovanje z njenimi organi. Če se vpišete v fašistično stranko, vam bomo dovoljenje podaljšali. V tem primeru se boste morali tudi drugače obnašati. Če pa odklonite, je najbolje, da nam dovoljenje vrnete, ker vam ga bomo sicer vzeli in gostilno zaprli.«

Temen, kodrolas Italijan, ki ga je Bečan komaj razumel, mu je rekel, da mu daje mesec dni časa za premislek. Možu se je stemnil obraz. Stisnil je pesti, toda jezo je moral pogoltniti.

»Če je tako, gospodje, imate tukaj papirje, ker nimam kaj premišljevat.«

V nogometni kvalifikacijski tekmi za OI »Azzurri« izgubili poslednji up Včeraj so igrali le neodločeno proti Nizozemski

Italija — Nizozemska 2:2 (0:1)
STRELCI: v 33. min. Bosman, v 75. min. Battistini, v 77. min. Iorio, v 80. min. Wouters.

ITALIJA: Tancredi, Tassotti, Nela, Ferri, Righetti (od 75. min. Verza), Baresi, Fanna, Battistini, Iorio, Sabato, Galderisi.

NIZOZEMSKA: Van Gerven, Maesen, Harr, Koeversmans, Den Bakker, Lems, Bockling, Suvriyn, Bosman (od 65. min. Woudsman), Keukens (od 65. min. Wouters), Kieft.

PIZA — V 4. kolu izločilnega dela za olimpijske igre v Los Angelesu je Italija včeraj igrala le neodločeno proti Nizozemski in si tako zaprila še poslednjo možnost, da bi lahko še upala v uvrstitev v sklepni del OI. Včerajšnji neodločen izid pa je obenem kot nalašč za jugoslovansko reprezentanco, ki je v tej skupini nesporni favorit za osvojitve prvega

mesta. »Plavim« namreč zadostuje točka v dveh preostalih tekmah in pot v Los Angeles bo zagotovljena.

Včerajšnje srečanje je bilo na dokaj nizki tehnični ravni in to predvsem po »krivdi« Italijanov, ki so posebno v prvem polčasu igrali izpod vsake kritike.

V tem delu srečanja so bili namreč gostje absolutno v premoči in so tudi povsem zasluženo dosegli zadelek z Bosmanom. Nizozemci pa bi lahko izid še zaokrožili, ko bi bili spretnejši v napadu. Italijani pa so igrali brezglavo, nepovezano in povsem sterilno.

V nadaljevanju se je igra sicer nekoliko razživela in »azzurrom« je celo uspelo stanje najprej izenačiti z Battistinijem in nato celo povesti z Iorinom. Gostje pa so nato izid tudi zasluženo izenačili.

Italijanska reprezentanca je tako

klavrno končala svojo pot tudi v tem tekmovalstvu. Zvezni trener Bearzot si je nadejal, da bo prav iz te selekcije črpal sveže nogometaše za člansko reprezentanco.

DOSEDANJI IZIDI

Jugoslavija - Romunija 4:1; Romunija - Nizozemska 3:0; Italija - Jugoslavija 2:2; Nizozemska - Romunija 0:0; Romunija - Italija 0:0; Jugoslavija - Italija 5:1; Jugoslavija - Nizozemska 2:1; Italija - Nizozemska 2:2

LESTVICA

Jugoslavija	4	3	1	0	13:5	7
Romunija	4	1	2	1	4:4	4
Italija	4	0	3	1	5:9	3
Nizozemska	4	0	2	2	3:7	2

PRIHODNJE TEKME

28. 3.: Italija - Romunija, 4. 4.: Nizozemska - Jugoslavija, 18. 4.: Nizozemska - Italija in Romunija - Jugoslavija.

Jutri v Gorici nagrajevanje naših najboljših športnikov

Jutri zvečer ob 20.30 bo v goriškem Kulturnem domu slovesnost ob nagrajevanju najboljših športnikov, naboljšega moštva in zaslužnih športnih delavcev.

Kot smo že zapisali, so najboljši športniki izbrali dopisniki naše strani, medtem ko je športne delavce izbral glavni odbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji.

Priznanja našega časopisa bodo dobili atlet Gorazd Pučnik (Bor), kotalkar Samo Kokorovec (Polet) ter košarkar Boris Vitez (Jadran). Za najboljšo ekipo je bila izbrana postava Jadra na.

Priznanja za športne delavce pa bodo šla Gianniju Marsonu, Zvonku Simoneti in Vojku Križmančiču.

Pred slavnostjo pa bo kulturno - športni program, ki bo obsegal nastop dekljskega zbora iz Sovodenj (vodi Sonja Pelicon), skupine za izrazni ples iz Nove Gorice ter skupine za klasični ples, ravno tako iz sosednjega mesta.

Slavnostni govornik bo Aldo Rupel, predsednik TO ZS SDI za Goriško.

Sinoči v predzadnjem kolu četrtfinalnega dela Koračevega pokala Španci (predvsem pa Magee) ugnali tržaškega prvoligaša

Bic — CAI Zaragoza 80:86 (40:49)

BIC: Jones 22 (4:4), Tonut 16, Palumbo 28 (2:2), Goti 3 (1:1), Fabbriatore, Cenderelli 3 (1:1), Zarotti 4, Bobicchio 4 (2:3), Babic.

CAI ZARAGOZA: Diaz 19 (5:6), F. Arcega 10 (2:2), Bosch 10, Allen 10 (2:6), J. Arcega, Carpi, Magee 37 (3:3), Zapata, Ruiz.

SODNIKA: George (ZRN) in Ceizel (ČSSR).

PM: Bic 10:11, Zaragoza 12:17. PON: nihče; tehnična napaka Mageeju v 40. min.

CAI Zaragoza je zmagal tudi v Trstu in je tako že matematično uvrščen v polfinale Koračevega pokala. Tako Bic kot CAI sta nastopila le v devetih. V tržaški ekipi sta manjkala Lanza, ki je poškodovan, in novi Američan Hardy, ki pa v pokalnih tekmah ne sme nastopati. Pri Špancih pa so manjkali trije igralci, ki so se poškodovali med pretepom s publiko v Šibeniku.

Zaragoza je vsekakor povsem zaslužila zmago: za špansko ekipo so bili sta'no na igrišču Magee, Allen, Bosch, Diaz in Fernando Arcega, svojgo nalogo pa so opravili več kot zadovoljivo, saj so bili v vodstvu od začetka do konca tekme. Še predvsem se je odlikoval Američan Magee (ki je lani igral v Vareseju), ki je nekajkrat izrazil tudi aplavz sicer dokaj hladne publike. Pri Bicju pa gre omeniti dober nastop Pa'umba.

(Marko)

Carrera - Antibes 71:72 (33:38)

BENETKE — Tudi beneška Carrera se je poslovala od pokala Korač. Pred to tekmo sta namreč Makabi in Antibes imela po šest točk, Carrera pa štiri in bi se jima z morebitno zmago pridružila. Pri Antibesu je bil najuspešnejši Morse (22 točk), pri Carri pa Spillare (18).

Paok Solun - Star Varese 81:80 (73:73, 38:38)

SOLUN — V izredno izenačeni tekmi v gosteh v Solunu je Star iz Vareseja tesno klonil proti domačemu Paoku. Vsekakor je bil Star že izločen iz tega pokala po porazu v Orthezu. Noči sta bila za Star najuspešnejša

White (24 točk) in Della Fiori (23), pri domačinih pa Stavropoulos (22) in Politis (19).

Zadar — Orthez 106:93 (44:40)

ZADTR — Ob odlični igri Skročaja (35 točk) je Zadar sinoči v izredno pomembni tekmi premagal francosko moštvo Ortheza s 13 točkami razlike. Z enakim številom točk pa so Zadrčani izgubili v Franciji, tako da bo prav v zadnjem kolu znano moštvo, ki se bo uvrstilo v polfinale.

Poleg Skročaja je pri Zadru dobro igral še Sunara (21 točk), pri gostih pa je bil najboljši Američan McCullough (24).

Šibenka - Tours 83:93 (39:43)

ŠIBENIK — Košarkarji Šibenke so izgubili tudi v domačem srečanju proti francoskemu moštvu Toursa. Pri Šibenki je zelo dobro igral Ljuboj-

vič, ki je dosegel kar 35 točk, pri gostih pa sta bila najuspešnejša Lamb (27 točk) in Vestris (23).

POKAL PRVAKOV

Limoges — Jollycolombani 108:118 (49:48, 97:97, 108:108)

LIMOGES — Pred 6.000 gledalci je Jollycolombani v Limogesu premagal domače moštvo, in to kar po dveh podaljških. S to zmago so evropski prvaki napravili lep korak do superfinala.

V vrstah košarkarjev iz Cantuja je bil najboljši strelec Riva (39 točk), Innocentin pa je dosegel 24 točk. V domačem moštvu je bil Američan Murphy daleč najboljši (37 točk).

Danes pa se bosta v Sarajevu sprijeli moštvu domače Bosne in Banorome iz Rima.

Gattai: »Za Sarajevo smo se dobro pripravili«

MILAN — Italija se je temeljito pripravila za nastop na olimpijskih igrah v Sarajevu, tako je izjavil na tiskovni konferenci v Milanu predsednik italijanske smučarske zveze Gattai, ki je nato takole nadaljeval: »Naša reprezentanca ima dobre možnosti za kolajne tako v sankanju kot v alpskem smučanju.«

Predstavniki organizacijskega odbora OI v Sarajevu Pavle Likač, je na tej tiskovni konferenci izjavil, da se bo OI udeležilo 48 držav, upa pa, da bo predstavništvo v Sarajevu še večje. To je, da bo sodelovalo kar 50 držav. Lukač je tudi dodal, da je v Sarajevu vse nared za veliko prireditev in da so na prizorišče ZOI dopotovali prvi gostje.

»Ljudsko delničarstvo« za Triestino

Da bi povečali društveno glavnico, bo danes na razpolago vsem, ki jim je usoda tržaškega nogometnega drugoligaša pri srcu, na razpolago »ljudsko delničarstvo«. Posameznik ali pa celo skupina zainteresiranih lahko podpiše delnico v vsoti 140.000 lir (v primeru skupine pet ljudi tudi delnico od 28.000 lir).

Vodstvo tržaškega drugoligaša si tako nadeja, da bo povečalo društveno glavnico in obenem omogočilo boljšo organizacijsko strukturo društva in predvsem okrepitev moštva.

Disciplinski ukrepi: več izključitev

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v prvi italijanski nogometni ligi izključila za dve koli Nicolinija (Ascoli) in Maldero (Roma), za eno kolo pa Schiavi in Vulla (Avellino) ter Cortija (Genoa).

V B ligi pa so dobili prepoved igranja za eno kolo: Fanesi (Padova), Cascione (Catanzaro), De Biasi (Palermo) in Roselli (Pescara).

V zaostali tekmi 2. nogometne AL Primorje zopet praznih rok

Primorje — Vermeigliano 1:3 (0:0)

PRIMORJE: Micor, Štoka, V. Husu (v 44. min. Rustja), Chizzo, Samese, Antoni, Pertot, Bortolotti, Pugliese, Di Benedetto, Castriotta.

STRELEC ZA PRIMORJE: v 65. min. Pertot.

V zaostalem srečanju 2. amaterske lige je proseško Primorje na domačih tleh zapravilo zadnjo priložnost za obstanek v ligi. Prosečani so namreč prepustili gostom obe točki, tako da je postal položaj »rdeče-rumenih« na lestevici skoraj brezupen.

Tudi v včerajšnji tekmi, kot v prejšnjih, so »rdeče-rumeni« bili enakovredni nasprotniku le v prvem polčasu, v nadaljevanju pa je ekipa popolnoma izgubila na moči. Razvidno je torej, da je proseška enajsterica slabo fizično pripravljena, saj je v drugem delu srečanja popolnoma prepustila vso pobudo nasprotniku, ki je

seveda zelo spretno izkoristil vsako negotovost v proseški obrambni vrsti in tudi zasluženo zmagal. (H.V.)

ODBOJKA

NA GORIŠKEM

1. MOŠKA DIVIZIJA

Naš prapor — Libertas 3:0 (15:13, 15:12, 15:13)

NAŠ PRAPOR: F. Sošol, M. Sošol, Bensa, Bevcar, Legiša, Klanjšček, Mikluš, Gravner, P. in D. Klanjšček, Komel.

Sinoči je šesterka Našega prapora z vzožja Brd osvojila svojo četrto zaporedno zmago v prvi moški diviziji (B skupina) in tako utrdila svoj položaj na vrhu skupne lestvice.

V enourni tekmi je Naš prapor brez večjih težav odpravil skromno šesterko Libertasa iz Gorice, čeprav iz izidov posameznih setov tega ni razvidno. (ik)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Sovodnje — Dom 3:0 (11, 7, 9)

KOŠARKA

Bor (1. divizija) — Bor (mladinci) 90:54

BOR (MLADINCI): Tremul 11, Krapič 10, Barbiero 15, Devčić 4, Tavčar 6, Vecchiet 8.

BOR (1. DIVIZIJA): Perko 14, Trevisan 8, Štavar 14, Mesesnel 13, O. blak 2, Baitz 7, Gerdol 14, Berdon 4, Slobec 8, Raseni 6.

Borova druga članska ekipa je odigrala svojo prvo prijateljsko tekmo pred pričetkom prvenstva, ki bo čez približno mesec dni. Izušeni borovci so brez večjih težav premagali svoje mlajše klubске soigralce. Le-ti so preveč vztrajali v individualnih akcijah, medtem ko so nasprotniki, kljub mnogim napakam, prikazali le nekoliko boljše skupinsko igro. (Marko)

Na rallyju Montecarlo Audi trdno v vodstvu

MONTECARLO — Avtomobilski rally Montecarlo poteka v znamenju slabega vremena in premoči zahodnonemških vozil audi quattro, ki so na zasneženih cestah v veliki prednosti pred ostalimi. Prav zaradi snega so morali organizatorji razveljaviti nekaj posebnih voženj. Vendar ni samo sneg oviral tekmovalcev, temveč tudi nedisciplinirani in brezvestni avtomobilski entuziasti, ki so se trpali ob progi in tvegali ne samo svojega življenja, temveč tudi življenje pilotov, ki se jim morajo izogibati in tako tvegajo, da zletijo s ceste. Doslej je že eden izmed gledalcev izgubil življenje, dva pa sta bila huje ranjena.

Kot smo dejali, so audi quattro s pogonom na vsa štiri kolesa na zasneženih cestah brez prave konkurence. Dobro pa se držijo tudi renaulti 5 turbo, medtem ko lancia precej zaostaja. Lestvica je namreč naslednja: 1. Blomquist - Cederberg (Šve. - audi quattro) 4.03'55"; 2. Rohrl -

Geistdorfer (ZRN - audi quattro) po 12"; 3. Mikkola - Hertz (Fin. - audi quattro) po 4'42"; 4. Therier - Vial (Fr. - renault 5 turbo) po 12'38"; 5. Saby - Andrie (Fr. - renault 5 turbo) po 15'42"; 6. Darniche - Mahe (Fr. - audi quattro 80) po 19'01"; 7. Bettega - Perissinot (It. - lancia) po 19'03"; 8. Alen - Kivimaki (Fin. - lancia) po 19'11".

SNEŽNE RAZMERE

Forni di Sopra 60 - 140 cm, Ravascletto 50 - 210, Nevejsko sedlo 120 - 245, Trbiž 70 - 120, Piancavallo 100 - 200, Claut 40 - 50, Matajur 40 - 100, Sauris 60 - 85, Sedlo Chianzutan 60 - 80, Ampezzo 40 - 80, Mariborsko Pohorje 80, Rogla 140, Golte 80 - 100, Velika planina 120, Krvavec 110, Kranjska gora 60 - 80, Pokljuka 110, Vogel 220, Koblja 65 - 135, Kanin 150 - 230, Cerklje 70, Zatrnik 70 - 80.

Kontovelu slovenski derbi



V slovenskem košarkarskem derbiju kadetov so bili Kontovelci boljši od poletovcev. Na sliki: posnetek s tega srečanja

Pred začetkom 14. ZOI v Sarajevu

Bodo Američani zopet ugnali Sovjetsko zvezo?



Verjetno drži, da je hokej na ledu ena najlepših športnih iger. Prekaša ga verjetno samo nogomet, žal pa hokej ni posebno primeren za tiste, ki slabo vidijo, ker le s težavo sledijo »šajbi«, kot Rusi imenujejo ploščico.

Že vrsto let so vsa mednarodna tekmovanja v znamenju sovjetske premoči, katere niso mogli na SP zločiti niti profesionalni igralci iz Kanade. Kanadčani sami pred OI niso posebe optimisti, z navdušenjem pa se v Sarajevo odpravljajo njihovi južni sosedi, ekipa ZDA. Američani še vedno doživljajo neverjetno olimpijsko zmago iz Lake Placida, ko so s srčno igro presenetili SZ. Pred kratkim se je pri njih mudila na hitro zbrana druga ekipa SZ in odigrala šest tekem. ZDA, ki so nastopale z olimpijsko postavo, so trikrat zmagale, dvakrat izgubile, ena tekma pa se je končala neodločeno.

Ameriški trener Lou Vairo, 38 let, se seveda zaveda razlike med obema šolama. Sam se je hokejskih vrlin učil v Moskvi pri slovitim trenerju Anatoliju Tarasevu. Po zmagi v prvi tekmi je Vairo izjavil: »Smo Američani. In ker smo Američani verjamem, da lahko uspemo kjerkoli.« Vairo je v ekipi vnesel evropski način igranja, ki terja urne noge in sveže roke v nasprotju z grobstvo poklicnih igralcev kanadsko-ameriške lige. Izbirati je moral zato med zelo mladimi igralci, ki še niso okuženi od pogojev, ki veljajo v National Hockey League.

Ključna igralca sta 26-letna Phil Verchota in John Harrington, edina preživela iz olimpijske ekipe 1980. Velik napadalni talent naj bi bil 18-letni Ed Olczyk, enakovredna pa sta 19-letni Pat La Fontaine in 21-letni Scott Fusco. La Fontaine je dobil celo posebno dovoljenje za igranje v Sarajevu od svojega kluba New York Islanders. »Po uspehu ZDA leta 1980 niso mogli kar tako zatreti mojih olimpijskih sanj,« je povedal La Fontaine.

Američane čaka v Sarajevu vseka kor težje delo kot mladi igralci pričakujejo. Kljub optimizmu je trener Vairo povedal, da bo težko osvojiti prvo ali drugo mesto v skupini, kjer bosta igrali tudi ČSSR in Kanada.

V Sarajevu bo nastopalo 12 ekip, razdeljenih v dve skupini. Kolajne si bodo odigrale med seboj prvi dve iz vsake skupine. V končnici bodo veljali tudi rezultati iz predtekmovanja. V primeru izenačenosti po točkah bodo najprej veljali medsebojni izidi, nato razlika v golih in končno količnik med danimi in prejetimi zadetki. Vsaka ekipa bo lahko prijavila 20 igralcev in dva vratarja. Vsi bodo morali imeti na hrbtu priimek iz tiskanih latinskih črk, visokih najmanj 25 cm. Hokejsko igrišče je dolgo 60 m, široko pa 30 m. V Zetri bo prostora za 8500, v Skenderiji pa za 4000 gledalcev. (kb)

Na slikah: Pat La Fontaine (levo s številko 16) in Ed Olczyk (št. 12) sta menda najboljša ameriška hokejska reprezentanta.

Komentar Jadranovega trenerja Andreja Žagarja

Delfinu preprediti hitro prehajanje v napad



V soboto se bomo ob 20.30 v športni palači srečali z ekipo Delfino iz Pesara, ki se nahaja bolj na dnu prvenstvene lestvice. Moram pa priznati, da me njihov seštevček točk pozitivno preseneča, saj nisem pričakoval njihovih zmag v Milanu in doma z Abitare Udine. Poleg tega so nekaj tekem tudi tesno izgubili in dokazali, da se ne predajajo vnaprej. Seveda pa za nas prihaja v poštev samo zmaga in o porazu niti ne smemo in tudi ne razmišljamo.

Če se povrнем nazaj na tekmo v Pesaru: začeli smo slabo, saj so domači že v 6. minuti vodili s 16:10, vse do 17. minute smo potem držali izenačen rezultat, nato pa popustili in ob polčasu je Delfino vodil z 49:40. Po dogovoru ob odmoru smo v nadaljevanju izboljšali obrambo in že v 10. min. drugega dela je bilo 62:57 za

nas. Delfino je še enkrat povedel in sicer s 73:72, nato pa smo s protinapadi izbojevali 11:0 in tekma je bila dobljena.

Ekipa iz Pesara ni kaj posebej visoka, toda ima dva do tri dobre skakalce, poleg tega zelo hitro prehaja v napad in ob prodorih zunanjih igralcev si krila in centri izborijo ugodne pozicije pod košem. Branijo se z obrambo mož - moža ter conama 2 - 1 - 2 in 3 - 2. Igralcev, ki bi izstopali nimajo, so namreč vsi izenačeni in enako nevarni. V soboto moramo za

zmago izredno paziti na hitro vračanje v obrambo, kar lahko odigra odločilno vlogo v tekmi. Z dobrim skokom v napadu in onemogočanjem prve podaje lahko bistveno vplivamo na hitrost njihove igre. V obrambi pa je naša naloga, da dobro zapremo vse prazne prostore pod košem s pomikanjem v smer podaje ali vodenja in ne dovolimo nasprotniku realizacije iz druge ali celo tretje akcije, se pravi da mu ne dovolimo, da si spet pribori žogo po zgrešenem metu. Poleg tega menim, da smo fizično bolj pripravljeni, kar je prišlo do izraza že v Pesaru.

Na vsak način je Delfino kar atraktiven nasprotnik in vabim gledalce, da nas v soboto podprejo v čimvečjem številu, saj se obeta zanimiva tekma. V sklopu priprav smo ta teden odigrali trening tekmo z ekipo srbske republiške lige Bor, ki se mudi na pripravah v Poreču in Lipici. Tudi mlajši igralci bodo drevi ob 19.30 v Repnu dobili priložnost za igro proti ekipi Bor Radenska.

TAKO V PESARU

Delfino — Jadran 81:91 (49:40)

DELFINO: Ricci 7, Angelucci 14, Fabianelli, Bartolini 2, Scrima 10, Minelli 10, Rivalta 2, Fabbri 8, Calcinini 20, Ducci.

JADRAN: Žerjal 4, Kojanec, Starc 9, Vitez 28, Ban 22, Rauber 15, Daneu 4, Gulič 2, Sosič 6, Vremec.

Start ženske promocijske lige



Minuli teden se je začela tudi ženska namiznoteniška promocijska liga. Posnetek s tekme med Krasom in Azzurro

TURNIR SAN SEBASTIANO

Gladka zmaga Sokolovih minikošarkarjev

Sokol — Don Bosco B 36:6

SOKOL: Svetličič 9, Matej Gruden 10, Mitja Gruden 5, David Gruden 2, Antonič 4, Pipan 2, Martin Pertot, Demateis, Toscano, Busan, Tomaž Legeša, Hmeljak 4, Argiolas.

Sokolovi minikošarkarji so spet zmagali na turnirju San Sebastiano proti drugi ekipi tržaškega Don Bosca. Naši so bili vseskozi boljši od nasprotnika, predvsem zaradi agresivne obrambe, in so jim povsem onemogočili prenos žoge v napad. Tokrat zaslužijo vsi nastopajoči pohvalo. (Andrej P.)

OBVESTILA

SK Kras

vabi člane in prijatelje jutri, 27. t.m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu na 20. redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. izvolitev delovnega predsedstva in volilne komisije, 3. poročila, 4. razprava in pozdravi, 5. razrešnica staremu odboru, 6. volitve in 7. razno.

SD Polet

vabi člane na izredni in redni občni zbor, ki bosta v ponedeljek, 30. januarja 1984, v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Izredni občni zbor bo v prvem sklicanju ob 19.30, v drugem ob 20. uri, redni občni zbor pa bo ob 20.30. Vse člane vabimo, da se občnih zborov polnoštevilno udeležijo.

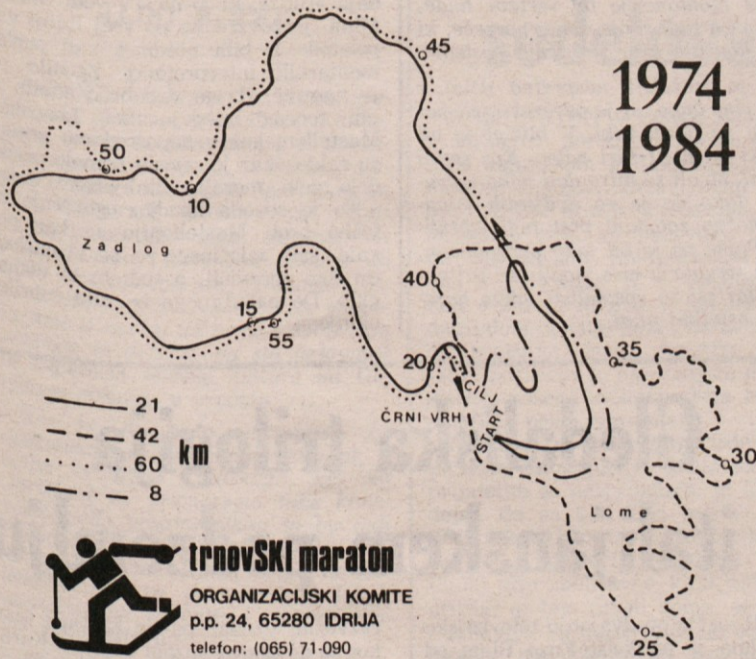
SK Devin

priredi v nedeljo, 29. januarja, smučarski izlet na Trbiž. Odhodi avtobusov iz Bazovice ob 6. uri ter iz Saleža (Bajta) ob 6.10. Dnevne karte 10 tisoč lir. Informacije: Bruno Škerk (200236) in Lucijan Sosič (208551).

ZSSDI

obvešča, da bo danes, 26. t.m., ob 20.30 v domu A. Sirk v Križu seja smučarske komisije.

Spremenjen program 9. trnovskega maratona



ČRNI VRH NAD IDRILJO — Na zgornji skici so proge letošnjega 9. trnovskega smučarskega maratona, ki so speljane po obronkih Trnovskega gozda na črnovrški planoti, kjer so se med NOB borile enote slavnega IX. korpusa NOV in POJ.

Organizacijski komite Trnovskega maratona, ki mu letos predseduje Pavel Troha, je ob letošnjem jubileju, 10. obletnici prvega množičnega teka na smučeh v Jugoslaviji, ki je bil organiziran 10. marca 1974 v Črnem vrhu nad Idrijo, pripravil nekatere spremembe programa 9. trnovskega maratona. Na programu bo maraton — smučarski tek na 60 km z možnostjo izstopa — prihoda na cilj na 21 km in 42 km ter pionirski smučarski tek na 8 km dolgi progi. Pomembna je novost, da se lahko udeleženci maratona glede na počutje še med tekom odločijo ali bodo tekli 21 km, 42 km ali 60 km. Po preteku 20-odstotnega časa, ki ga je pri prehodu na 21 km porabil prvi tekač, bo organizator zaprl progo. Vsi zaostali tekači bodo morali v cilj 21 km. Na 42 km bo zopora po-

ge za maraton 60 km uro po prehodu prvega tekača. Vsi zaostali tekači bodo morali v cilj 42 km. Na pionirskem teku lahko sodelujejo pionirji in pionirke rojeni leta 1969 in mlajši. Rok za prijave na 9. trnovski maraton je do 31. januarja 1984, organizator pa bo tudi na dan prireditve sprejemal prijave.

SILVO KOVAČ

V. lokvarski tek

V okviru letošnjih prireditev za XIX. pohod po smučinah IX. korpusa, ki se bo odvijal na smučiščih na Lokvah in Laznah, sodi tudi jubilejni V. lokvarski smučarski tek, ki bo v nedeljo ob 9. uri.

Trenutne snežne razmere sicer niso najbolj ugodne, toda prireditelji pripravljajo progo na višje ležečih terenih, to je na Poncali pri Lokvah oziroma na Mali Lazni, kjer je snega dovolj.

Letošnji program obsega tek na 20 km za člane in tek na 10 km za pionirje, članice, veteranke, udeležence NOB in pripadnike JLA.

Iz planinskega sveta

tistih slovenskih alpinistov, ki so npr. lani opravili več kot 100 vzponov, še kar veliko.

Tudi za lansko leto je na prvem mestu, čeprav o tem ne zbira nihče podatkov, član Alpinističnega oddelka IMPOL iz Slovenske Bistrice Franček Knez, ki je opravil 306 vzponov. Izstopa nadalje Janez Jeglič (AO Domžale) z 202 vzponoma, še posebno ker je bil redno delovno zaposlen. Ali pa Iztok Tomazin (AO Tržič), čeprav se tudi zmagu ni povsem odpovedal in je uspešno doštudiral na medicinski fakulteti, ki ima v lanskem letu zapisanih 185 alpinističnih tur. Njegov klubski tovariš Filip Bence jih ima 160, čeprav je kot profesionalni šofer večkrat na poti. Ob tem pa povejmo še, do so bili ti lani vrhu vsega pre-

V nedeljo še zadnjič na Zoncolan

Čeprav so bile vremenske napovedi za prejšnjo nedeljo še kar pesimistične, je bila smuka na Zoncolanu in v Ravasclettu, kamor so se letos že tretjič podali smučarji in tečajniki SPDT, še kar prijetna. Ni namreč deževalo, kot se je to dogajalo v Trstu,

bilo pa je kakih 10 cm novega snega. Avtobus je bil tudi tokrat poln, pa tudi tečaji so redno potekali.

To nedeljo se bodo smučarski izleti, povezani s tečaji, zaključili. Odhod avtobusa bo kot vedno ob 6.30 izpred tržaške sodnijske palače. Po zaključku tečaja bodo odgovorni smučarski učitelji razdeljevali knjižico z vpisano stopnjo doseženega smučarskega znanja posameznih tečajnikov.

Fitz Roy in Cerro Torre

Letošnja plezalna sezona v Patagoniji je bila izredno uspešna. Poleg nove, Slovenske smeri, v steni Fitz Roya je imel velik odmev vzpon Maurizio Giarolija in Ermanna Salvater-

re, ki sta se povzpela na Cerro Torre. Skupaj z Orlandijem pa sta potem še ponovila Supercanaleto v Fitz Royu. Vsaj dve navezi sta ponovili Kalifornijsko smer v Fitz Royu — francoska zakonca Ani in Denis Pivot in švicarska trojica. Poročajo tudi o uspehu švicarske naveze na Cerro Torreju, medtem ko je močna italijanska odprava, ki je želela ponoviti Kalifornijsko smer v Fitz Royu, odnehala.

Everest oddan do leta 1990

Čeprav je minilo od prvega vzpona na najvišji vrh sveta že 30 let in so se nanj povzpeli že predstavniki 15 držav, zanimanje za Mount Everest ne popušča. Rezervacije so oddane do leta 1990. Vendarle ne več le po eni odpravi v sezoni, ki so za sedaj tri (pred in po monsunu, pa še zim-ska), pritiskajo celo na vmesna obdobja.

DUSAN JELINCIC

Večer z domačimi diapozitivi

SPDT vabi drevi ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, II. nad.) na večer z domačimi diapozitivi. Na tem bodo med drugim prikazali diapozitive iz Makedonije, kamor so se podali prejšnje poletje člani SPDT skupno s planinci Obalnega planinskega društva iz Kopa, z društvenih izletov, svoje diapozitive pa bodo tudi prikazali jamarji in alpinisti, tako da bo večer prav gotovo zanimiv in raznolik.

Na tem večeru bodo lahko člani plačali članarino za leto 1984. Isto lahko seveda storijo, kot vedno, v Tržaški knjižarni.

Presenetljivo število vzponov

Ni še dolgo tega, kar so imeli v Sloveniji za zelo aktivne tiste alpiniste, ki so na leto opravili po 30 ali 40 tur. Zadnja leta pa se ta meja neverjetno viša, tako da je število

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebne mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo trženskega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

26. januarja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Izginula ladja Tito Campanella je bila primerna samo za odpad

RIM — Poteklo je 12 dni, odkar je italijanska tovorna ladja Tito Campanella zadnjikrat sporočila ladjarju svoj položaj. Potem so njeni znaki utihnili in tudi 17. januarja, ko so imeli dogovorjeno ponovno zvezo, se ladja ni oglasila. Čeprav tega nihče naravnost ne pove, ne lastnik niti pristaniško poveljstvo v Savoni in konec koncev tudi ministrstvo za trgovinsko mornarico ne, je najbolj blizu resnice domneva, da je med hudim neurjem z 9 bofori ladja šla na dno.

Minister Carta je pozval radijskega amaterja v Abrucih, naj sporoči znake, ki jih je ladja oddajala v ponedeljek 23. januarja, ko je zaplula v Sredozemsko morje. Ladja je oddajala znake ob 0,45 minut in je bila blizu Gibraltarja. O Campanelli, ki je 21. januarja plula skozi Gibraltar, je poročal tudi radiotelegrafist na argentinski ladji Escobar.

Medtem postaja brodolom vedno bolj predmet polemike. Vedno bolj glasno se govori, da je bila ladja preobremenjena za zimsko vožnjo, ki je, kot se ve, pogosto izpostavljena nevihtam.

Komunistični parlamentarci so v svoji interpelaciji o stanju ladje povedali, da je bila za odpad. Oddajno sprejemna postaja na krovu se je pokvarila dva dni po odhodu. Radijska postaja je zaradi kratkega stika tudi obnemela. Ko je španska ribiška ladja sporočila, da je Campanella nagnjena na desno stran, se ni nihče na različnih ravneh, ne javnih in niti zasebnih, pozanimal, kaj je z ladjo in če morda potrebuje pomoči. Zlasti pa bi bila takšna briga bolj kot upravičena, če pomislimo, da od 14. do 21. januarja o ladji ni ne duha ne sluha.

Komunistični poslanci opozarjajo na

javno in zasebno odgovornost v tej zadevi in se sprašujejo, zakaj italijanske ladje in letala niso sodelovala v iskanju ladje, če pa so, je bilo to v nesramno majhnem obsegu. V sklepnem delu poslanci sprašujejo ministra za trgovinsko mornarico sen. Carlo, kaj bo vlada storila, da zagotovi varno delo na morju.

□ BUENOS AIRES — Milivoje Pesić, edini jugoslovanski zapornik v Argentini, še čaka formalno potrditev prizivnega sodišča v Mar del Plati o skrajšanju kazni in pogojni izpustitvi.

«Teoretično» je Pesić prost od ponedeljka, ko je prestal dve tretjini 8 let in 4 mesece dolge kazni. Pesiću je guverner pokrajine La Plata 16-letni zapor skrajšal na 8 let in 4 mesece. Zaporniške oblasti v Azulu, zad-

Posledice slabega vremena



»Žrtev« slabega vremena, ki je te dni zajelo severno in srednjo Evropo, je bil tudi liberijski kontejner, ki sedaj pluje ob francoski obali nagnjen na boku (AP)

Ne gre samo za španski fenomen Igralska strast Špancev

MADRID — Španci imajo dve strasti — nogomet in igre na srečo. Statistike odkrivajo, da so samo lani pripravili v najrazličnejših igrah več kot 40 odstotkov vseh prihrankov, ki so jih v zadnjih letih imeli v bankah in hranilnicah. Govori se o »naložbah« za več kot 10 milijard dolarjev.

A sedaj so Španci potolkli vse rekorde v tveganih denarnih investicijah, če lahko temu tako rečemo: kar v enem mahu so v loterijski boben vrgli nič manj kot 509 milijonov dolarjev, ki se je ob novoletnih praznikih do vrha napolnil. Takrat namreč domala vsak Španec poskuša srečo. In ko pride do žrebanja loterije, je to za Španijo »mori dan«. Takrat gre v službo samo tisti, ki je v to prisiljen, ostali pa nestrpnost čakajo pred televizijskim ekranom, da bi v neposrednem prenosu izvedeli, če so obogateli. Skratka, ta loterija je zares veliko doživetje, uvedel pa jo je že leta 1763 španski kralj Carlos III.

Glavni dobiček je letos znašal milijon 600 tisoč dolarjev, a okrog teh dobitkov krožijo tudi anekdote, kot je na primer tista o neki ženski, ki je sedem ur čepela pred televizorjem, a je preslišala, da je tudi zmagala. Zato je nekaj časa za tem srečko tudi raztrgala.

Skratka, igralska strast. O tej pa imajo tudi v Italiji kaj povedati.

Priprave na znamenito pustno manifestacijo V Benetkah že sedaj kraljuje karneval

BENETKE — »Oj ti pust, ti čas presneti,« je vzkliknil France Prešeren v svoji znani poeziji, ko se je ta nori čas pojavil z vso svojo razposajenostjo in veseljem. Do pusta je sicer še več kot mesec dni, vendar ne bo napak, da na tem mestu zapišemo nekaj o beneškem karnevalu, ki vsako leto pritegne pozornost številnih radovednežev in pustnih prijateljev. Benetke pa niso niti tako oddaljene, da si ne bi mogli privoščiti vsaj krajšega izleta v to znamenito mesto.

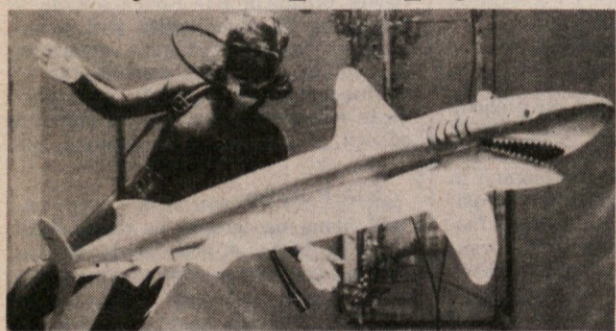
Tudi letošnji spored »beneškega karnevala« je zelo pester in pisan, čeprav ni še dokončno definiran v vseh svojih podrobnostih. To pa seveda ni ovira, da ne bi »beneški pust« trajal dlje kot običajno in to je že prva letošnja novost. Kot znano, prireja to prireditev beneška občinska uprava, ki je objavila tudi nekaj podatkov iz letošnjega sporeda. Tako bo na Trgu sv. Marka kar osem plesov v maskah, več bo tudi gledaliških prireditev in iger, 3. marca pa bo tudi velik praznik kurtizan

in to prvič po 443 letih, ko je bila ta manifestacija zaradi »nemoralnosti« odpravljena.

Jasno pa je, da to še ni vse. Letos bodo prišli v goste tudi »pustni prijatelji« iz brazilskega Ria, s čimer bodo prireditelji skušali dokazati, da je »brazilski pust sin beneškega«. In kaj reči o raznih pustnih sprevodih, ki bodo ponazarjali stare beneške obrti in o razstavi plakatov karnevala iz Nice, ki letos obhaja stoletnico?

Ob vsej tej ljudskosti bodo po običaju tudi prireditve v hišah beneških plemenitašev in ta aristokratski aspekt bo seveda na drugačnem nivoju. V Palači dožev bo »veselica« z naslovom »Doži mode«, ki jo prireja stilistka Fiorella in na kateri bodo prisotni največji modni kreatorji: Versace, Armani, Krizia, Valentino in Lancetti. Skratka, karneval za vse okuse in tudi žvepe, kajti poudariti je treba, da so hoteli dvignili ceno, kljub temu pa je že sedaj težko najti prosto ležišče.

Vaja za potapljače



V Düsseldorfu vadijo potapljače tako, da se morajo najprej v bazenu spoprijeti s plastičnim morskim psom, šele potem jih spustijo v morje... (Telefoto AP)

Ribiči prodali mreže za kavbojke in viski

MOSKVA — Mit kavbojk je zajel tudi Sovjetsko zvezo. Kot piše Socialističeskaja industrija, so ribiči na ladji Solneknogorsk, namesto da bi lovili ribe, cele bale ribiških mrež prodali za blue-jeanse. V zaporu bodo morali presedeti več let.

V predvidevanju, da ga bodo na tujem uspešno prodali, so si namestnik kapitana in štirje mornarji na ladji Solneknogorsk v Morskansk v severni Rusiji, preskrbeli tudi 4 kg živega srebra. V tujem pristanišču, katerega ime list ne omenja, ampak je na podlagi valute (pesosov) mogoče sklepati, da gre za španskega, so živo srebro prodali, vendar izkupiček ni pokrnil stroškov za nakup kavbojk. Zato so prodali še mreže.

Požrešni kuža požrl strugarjev prst

BUTE — Neki strugar iz ameriške države Montana je bil »žrtev« hude, ob tem pa tudi svojevrstne nesreče, ki se je končala brez tragičnih posledic.

Ko je možakar nespretno delal z električno žago, si je odrezal vseh pet prstov na desni roki. V bližini je bil pes, ki je takoj požrl palec. Kaj sedaj storiti? Živali so hitro dali neko »zdravilo«, tako da je po dvajsetih minutah močno zglozani prst tudi izbruhnil. Palec pa je bil tako poškodovan, da ga strugarju niso mogli več pritakniti, kar pa so specialisti lahko naredili z ostalimi prsti.

Ukinjena rubrika programa »Blitz«

RIM — Nedeljska popoldanska oddaja »Blitz«, ki jo na TV vodi Gianni Minà, je povzročila po vsej Italiji val polemik in bila predmet tudi parlamentarnih interpretacij. Zgodilo se je namreč, da je v rubriki »Sotto a chi tocca« intervjuvaneec Leopoldo Mastelloni kar v neposrednem prenosu zaklel, kar je seveda nemalo prizadelo zelo moralne italijanske duše.

To je seveda zbudilo ogorčenje in tožbe proti Mastelloniju so kar pokale, sam »zločinec« pa se je naslednji dan opravičil, a tudi to ni pomagalo. Do nadaljnjega bo zato rubrika ukinjena.

Ciril Gale

Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (3.)



Gledališka trilogija o italijanskem podzemlju

RIM — Po predvajanju televizijskega filma je publicist Enzo Biagi odprl razpravo o mafiji. Sicilijanski časniki Giuseppe Fava je sodeloval v razpravi in opisal povezave med mafijo in politično oblastjo, navedel je tudi celo vrsto podatkov in imen, ki so potrjevali to njegovo trditev. Nekaj dni kasneje je Fava padel pod streli mafije, toda župan Catanie je še pri gorkem Favovem trupu izjavil: Mafije ni.

Županova izjava je služila za naslov gledališkega dela Mafije ni, ki sta ga predvajala v Rimu Favova prijatelja, pisatelj Nicola Saponaro in režiser Augusto Zucchi.

Gre za prvo od treh del o mafiji, terorizmu in kamori, ki jih bodo od danes dalje pa za dobo treh mesecev igrali v rimskem gledališču Orologio. Prvo delo ima za iztočnico otipljive dogodke (mafijska organizacija in umor) vendar se na koncu povsem zasuje zaradi krivih prič. Z obratno logiko Saponaro začne pri vsakdanji mafijski dejavnosti, zaključuje pa s prizadevanjem mafije, da bi bila čim bolj nezapažena. V tem delu gre za umor sindikalista Placida Rizzotta, umor, ki ga mladi Carlo Alberto Dalla Chiesa

razvozla, vendar pa ne zaključuje kot so do takrat kazala dejstva. Karabinjer je moral zaradi krivih prič in same izpovedi zaročenke sindikalista Rizzotta odločiti, da je šlo za umor zaradi ljubezenskih razmerij. »Fave niso ustrelili zaradi njegovih gledaliških del, ampak zaradi njegovega vsakodnevnega boja z mafijo,« je rekel Zucchi.

Drugo gledališko delo Teroristi Maria Moretti je so prikazali lani, letos pa nekoliko popravili. Avtor je prikazal zakuliske scene in novega terorizma in še zlasti vlogo Tonija Negrija in Antonia Savaste. Novosti se našajajo na Negrija. Avtor je v delo vnesel zadnja spoznanja o Negriju, ki so prišla na dan med procesom.

Tretje gledališko delo Itala Moscatija, ki ga bodo igrali v Orologio, se nanaša na kamoro in ima za naslov Arcitaliano (Superitalijan). Medtem ko se prvi dve deli odigravata na karabinjerski postaji in v garaži, se tretje vrši v zaporu, kjer vedri in oblači kamorist, za katerega je kot predloga služil Raffaele Cutolo. Moscati pravi, da Cutolo ni samo neusmiljen zločinec, ampak ima celo kulturne popadke.